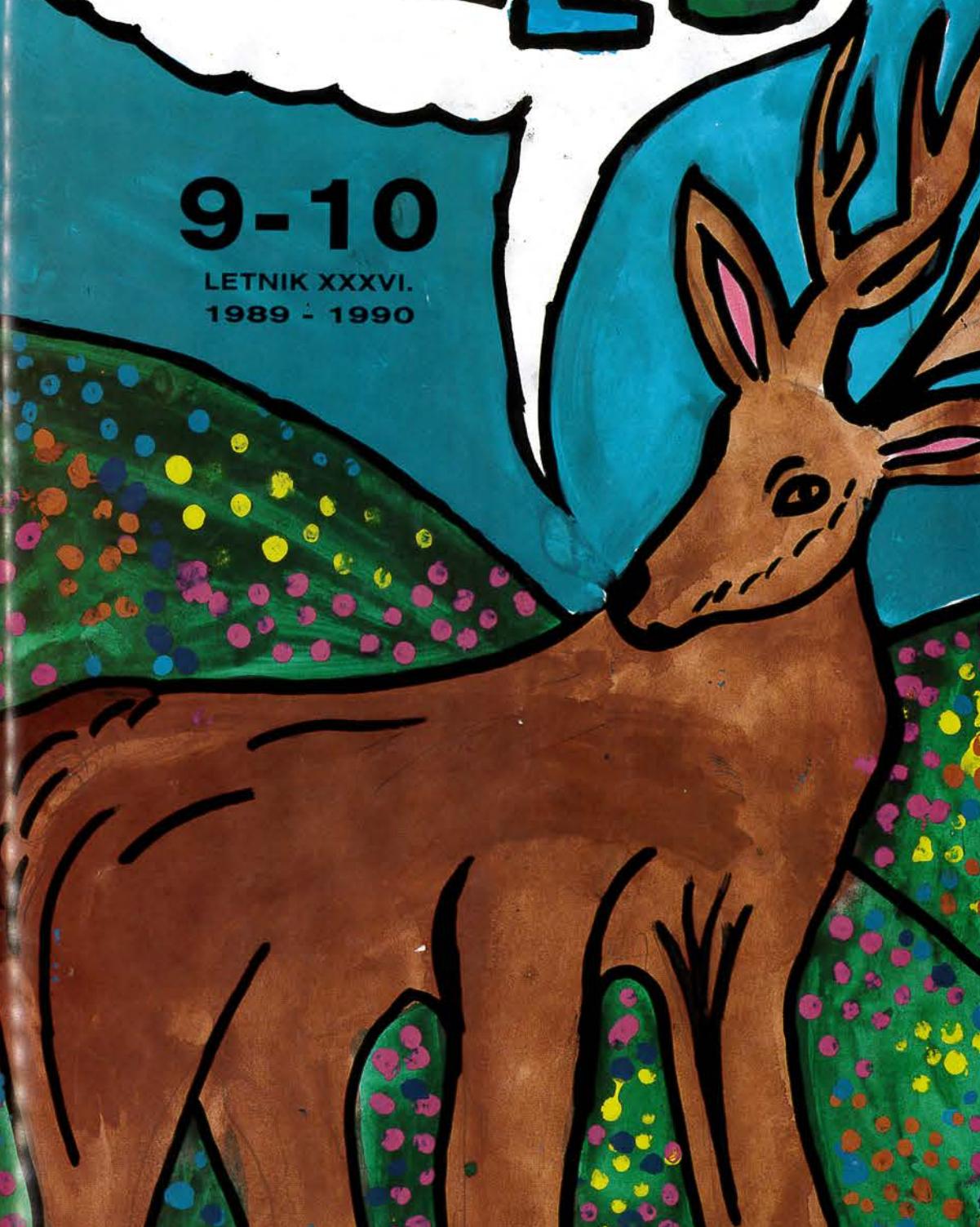

GALEB

9-10

LETNIK XXXVI.
1989 - 1990

MLADINSKA REVIJA
LETNIK XXXVI. 1989 - 90
MAJ - JUNIJ 1990
ŠTEVILKA 9-10

PRILOGA
Denarništvo v Trstu — besedilo: Milan Pa-
hor, slike: Lojze Abram.

NASLOVNA STRAN
Igor Božič, 4. r. (1988-89) OŠ »M. Gregorič
Stepančič« — SV. ANA.

VSEBINA

Črtomir Šinkovec: Jutro	241
Maruška Sedlak: Zlata polja	242
Smiljan Rozman: Gams Kratkobradec (2)	243
Neža Maurer: Konec	247
Jože Petelin: Zakaj medved zeha	247
Alenka Juvan: Kako je šla brisača Brisonka v službo	248
Smiljan Samec: Ladjica	250
Zmagovalci natečaja: za Galebove naslovnice	251
Nagrade za tangramovce	252
Franček Rudolf: Kosilo	253
Vlado Firm: Stari modrijan	254
Niko Grafenauer: Snake	256
Ksenija Prunk: Spomini iz Miklavževe ulice	257
Gema Hafner: Pepček potepuh	259
Kotiček za najmlajše:	
Vera Poljšak: Žaga	260
Labirint	261
Neroden Mihec, Kaj manjka?	262
Pobarvanka, Sadje, Mesec v letu	263
Jelka Bakula: Na prehodu	264
Maja Klun: Pika Nogavička se uči brati	265
Jože Trobec: Čenča	266
Odkod si, pesem, ti doma:	
Prir.: Kristina Kovačič: Man paman gоеjang djaranj	272
V svetu narave:	
Pedagoška akademija: Nahrbtnik na ramo	274
Nos je nos	276
Miha Maté: Očkov rojstni dan	278
Liana Drašček: Arhitektura	280
Novosti na knjižni polici:	
Marij Čuk: Svojevrstna pravljica	282
Šolarji pišejo	283*
Benjamin Gracer: Tjaž komentator	286
Urednikova beležnica	288
Za spretne roke:	
Vzgojiteljska šola: Iz morja	3. stran platnic

Ilustracije za zadnjo, dvojno številko Galeba so naredili: Vesna Benedetič, (str. 247, 256, 259, 271, 273); Barbara Boneta (str. 242, 250, 286); Marjanca Jemec Božič (str. 248, 249); Marjeta Cvetko (str. 265); Liana Drašček (str. 281); Paola Bertolini Grudina (str. 244, 245, 246); Božo Kos (str. 279); Borut Pečar (str. 255); Jelka Reichman (str. 264); Magda Tavčar (str. 241, 247, 253, 260, 261, 262, 263); Jože Trobec (str. 266, 267).

Črtomir Šinkovec

Ilustr. Magda Tavčar

JUTRO

**Jutro, žametno od zore,
gre čez polje v svetli halji,
naslonilo se na gore,
pozlatilo morje v dalji.**

**Majsko slavje pod topolom
prirede gozdov občani
za zelenim Tihim dolom.
Od občanov kdo so zbrani?**

**Tisoč ptičkov. Od kraljičkov
in kalinov vse do srak,
prileteli s sedmih gričkov
so kot živ, pojoč oblak:
sedli k mizam, se gostili,
peli in na zdravje pili.**

**Kos pa kar naprej žgoli
svojim bratcem te reči:
»Joj, če k nam jo zdaj primaha
zvitorepa rjava snaha,
sama pila bi in jela,
sebi dober tek želeta...«**

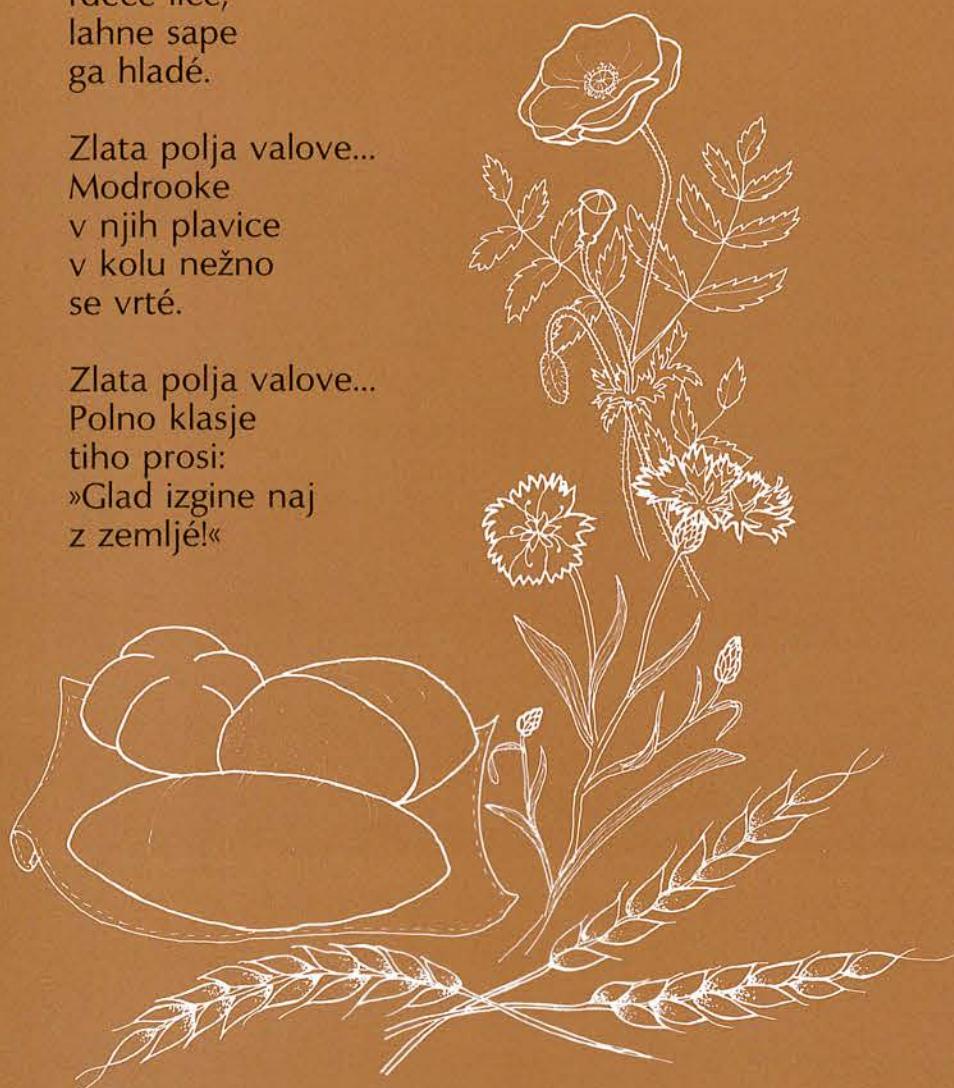

ZLATA POLJA

Zlata polja valove...
Mak ponuja
rdeče lice,
lahne sape
ga hladé.

Zlata polja valove...
Modrooke
v njih plavice
v kolu nežno
se vrté.

Zlata polja valove...
Polno klasje
tiho prosi:
»Glad izgine naj
z zemljé!«

GAMS KRATKOBRADEC

II. DEL

Poletje je objemalo goro z verigo sončnih dni. Od časa do časa so prihrumeli z juga oblaki, med skale se je zasekalo grmenje, ki je odmevalo med počrnelimi stenami, v katere so se zajedale strele. Čreda gamsov se je stiskala v varni globeli, drhteče v strahu in nemoči. Gmota oblakov je preplezala vrh gore in se prekopnicila na drugo stran pobočja. Spet je posijalo sonce in pokrajina se je lesketala, posuta z dragulji dežnih kapelj. Čreda se je spet pomaknila k jezeru.

Spet je prišel k jezeru volk Požeruh. Prav ponižno se je približal Kratkobradčevi skali. Obstal je v varni razdalji in po volče, zatulil, kot da bi jokal. »Pozdravljeni najlepši med najlepšimi, najhrabrejši med najhrabrejšimi!« je pozdravil Kratkobradca.

»Kaj te je spet prineslo k meni, Požeruh? Te hoče medved spet raztrgati?« ga je vprašal gams Kratkobradec in nameril nanj roge.

»Nikar tako, Kratkobradec!« je zapel Požeruh. »Nisem se mogel upreti želji, ne da bi videl teh tvojih lepih rogov, teh tvojih oči, te žametne dlake in te moči.«

»O čem govorиш, ti priliznjenev,« je vprašal Kratkobradec in se delal, kot da ne razume.

»O tvojih rogovih, o tvoji dlaki, o tvojih očeh, o tvoji moči, kralj planin.«

»To si mi prišel povedat in nič drugega?«

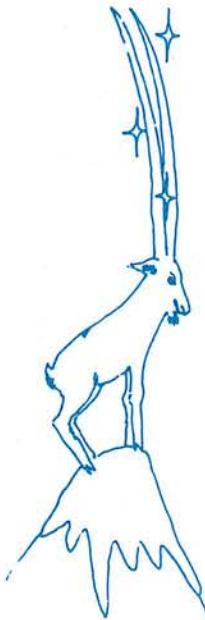
»Kaj ni dovolj? Poslušaj, iskren sem, vsak dan si mi bolj všeč, vsak dan te bolj občudujem. Spet te prosim, da postaneva resnična priatelja. Ko bi ti vedel, kako si želim prijateljstva s tako močnim in lepim gamsom, kot si ti.«

»Povedal sem ti že, da ne potrebujem tvojega prijateljstva. Ti si volk in jaz sem gams. Volk in gams pa nikoli nista bila prijatelja. K lisici pojdi, ta te bo takoj sprejela za prijatelja.«

»Ne govori o lisici. Ta mi jo je že večkrat zagodla. Ampak midva. Prav zato, ker do danes ni bilo prijateljstva med volkom in gamsom, me to mika. Bila bi prva, bila bi prva!« se je navduševal volk Požeruh.

»Ne blebetaj, volk Požeruh!«

»Daj, samo poskusi, saj te nič ne stane. Poskusi za teden dni! Ne samo prijatelj, ponižni sluga

ti bom, tvoj pesnik, ki bom opeval twojo lepoto, twojo moč. Posatal boš slaven, vsi v gori bodo govorili o tebi.«

Kratkobradcu so bile volkove besede všeč. Ne da bi hotel, ne da bi se tega prav zavedal. Po premisleku je dejal volku:

»No, volk Požeruh, premislil bom o tvojih besedah. Oglasi se jutri ob tem času.«

Volk ni mogel skriti svojega veselja.

»Oh, prisrčna hvala, kralj gora, najlepši med najlepšimi. Zagotovo se vrnem jutri ob tem času!« in odplesal je v dolino.

Tisto noč se je gamsu Kratkobradcu sanjalo, da stoji visoko na vrhu severne stene in da ima zlate roge, segajoče prav do neba. Videl se je, kako jadra na oblaku preko hribov in dolin kot velikanska ptica. Potem je pristal

ob jezeru in tam na pašniku so bili zbrani vsi prebivalci gore, od zajca Dolgouha do medveda Brunde. Pozdravliali so ga in vzklikali: »Pozdravljen, naš kralj gore. Oh, kako lep kozel, kako lep gams z zlatimi rogovimi.«

Ko se je gams Kratkobradec zjutraj zbudil, je imel še vedno pred očmi čudne sanje, še vedno je slišal vzklikanje prebivalcev gore. Vendar se je kmalu zavedel, da so bile to le sanje in da je le drugače. Žalosten se je napotil do svoje skale, kjer je čuval čredo.

Popoldan, ko je čreda počivala v senci smrek in macesnov, je volk Požeruh pricapljal pod skalo. Priklonil se je gamsu Kratkobradcu in pozdravil:

»Pozdravljen kralj gora, pozdravljeni tvoji zlati rogori, pozdravljeni!«

Gamsa Kratkobradca je sprejetelo.

»Kaj se šališ, volk Požeruh, ali govorиш resnico, kajti tudi meni se je ponoči sanjalo, da imam zlate roge, ki mi segajo do neba.«

»V vsakih sanjah je kanček resnice, predragi. Res imaš zlate roge, le do neba ne segajo,« je iztisnil iz sebe volk.

»Čudno. Le zakaj mi ni tega nihče v čredi povedal?«

Volk Požeruh se je zahihital:

»Ker so ti nevoščljivi, lepotec. Zato.«

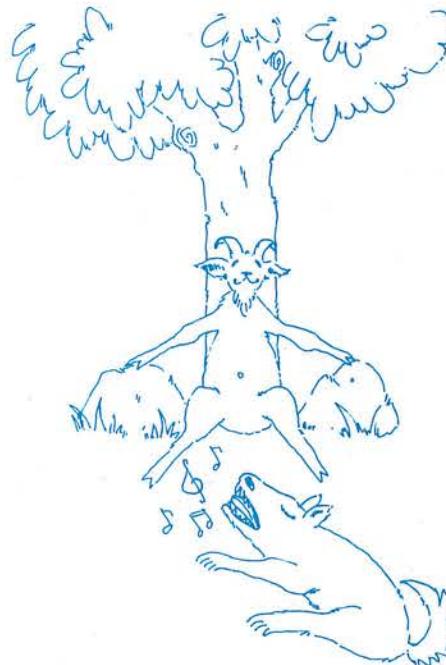
Gams Kratkobradec je z nezupanjem pogledal volka, ta pa je naredil kar se da nedolžen o-

braz. Pomislil je o sanjah, o volku, o čredi, oči so se mu zaiskrile in pokimal je:

»Prav imaš, nevoščljivost. Prav to mora biti.« Najraje bi volka objel, vendar ga ni. Rekel pa mu je: »Res, zdi se mi, da si mi res prijatelj in da mi želiš dobro. Od danes naprej me lahko obiščeš kadarkoli si želiš. Toda vedi, proč od kozličkov!«

»Oh, kako moreš sploh pomisliti kaj takega. Korenинice jem in borovnice in šipek. Pa hvala za prijateljsko vabilo,« je pel volk in zavijal z očmi. »Oh ti zlati rogori, ti zlati rogori!«

Gams Kratkobradec je drhtel od ugodja in samozavesti.

Potem je bil volk vsak dan pri Kratkobradcu. Počepnil je pod skalo in pel gamsu o njegovi moči, o njegovem kraljestvu, o njegovih zlatih rogovih.

Gams Kratkobradec je bil srečen, da nikoli tako. Vendar je še vedno skrbno pazil na čredo in volku ni pustil, da bi se ji približal.

Volku Požeruhu pa to sploh ni bilo všeč. Razmišljal je in razmišljal in nekega dne je rekel Kratkobradcu: »Težko mi je in nerodno, ko te gledam le jaz in občudujem. Ti pa ne moreš videiti in občudovati svoje lepote.«

»Oh, oh,« se je začudil gams Kratkobradec volkovi prijavnosti. In priznal: »Tudi meni je težko, volkec, ko pomislim na to.« V hipu se mu je zazdelo, da ga je sreča zapustila.

Vse to je opazil volk Požeruh. Prav prijateljsko je pogledal gamsa Kratkobradca in dejal:

»Nič ne bodi žalosten, gamssek. Povedal ti bom, kaj moraš narediti. Pojd ob sončnem zahodu na obalo jezera in se oglej v njegovi gladini. Tudi sam boš videl tvoje zlate roge.«

Kratkobradec se je zahvalil volku.

Ko je tistega dne zahajalo sonce, je gams Kratkobradec zdirjal k jezeru in se pogledal v njegovi gladini. Sonce je zahajalo, ves svet je bil zlat in zlati tudi gamsovi rogori. Zlata je bila tudi Kratkobradčeva dlaka, zlato je bilo vse. Tudi njegove oči.

In gams Kratkobradec je verjel, da je imel volk prav.

Potem je Kratkobradec vsako noč sanjal o svojih zlatih rogovih in vsak dan se je ob sončnem zahodu ogledoval v jezeru.

Bil je zaljubljen vase, da nikoli tako.

Gamsi in koze so samo majali z glavo in niso mogli razumeti svojega vodnika. Saj sploh niso vedeli, za kaj gre. Tolažili so se:

»Mlad je, ko bo starejši, ga bo minilo. Je pa kljub vsemu dober kozel in dober vodnik. Pa tudi čredo skrbno čuva.«

Toda nekega dne, ko se je gams Kratkobradec spet občudoval v gladini jezera, je skočil iz gozda volk Požeruh, se zakadil v čredo, zgrabil kozlička in zbežal v dolino.

Čreda se je razbežala.

Ob jezeru je ostal le gams Kratkobradec. Ničesar ni videl, ničesar slišal. Strmel je samo v svoj smrček, v svoje robove v jezerskem zrcalu in govoril:

»O, kako lepi rogovi, o kako lep smrček.«

Ko pa je sonce zašlo in je gladina jezera potemnela, se je ozrl naokoli in zaman iskal svojo čredo.

Kasneje je stopila predenj koza Sivka, mati ugrabljenega kozlička in rekla:

»Ti si kriv, da mi je volk odnesel in raztrgal kozlička.« In bridko je zajokala.

»Zaljubljen je bil vase in pozabil na čredo,« je rekел nekdo v čredi.

»Ne potrebujemo takega vodnika,« so rekli drugi, obrnili hrble in ko so šli k jezeru, se je nekdo iz črede obrnil in še dejal: »Da ne prideš več k nam. Ne potrebujemo te več.«

Tako je gams Kratkobradec, ki je mislil, da je najmočnejši, najlepši, ostal sam, brez črede.

Zagrenjen, je sam krenil v goro. Jezil se je na volka, nase, na ves svet. Pa se je kljub temu tolažil: »Spodili so me, zlatih rogov pa le nimajo. Zlate robove imam le jaz, nihče drug.«

Taval je po gori tri dni in tri noči. In četrti dan je zagledal v kotanji med skalami jezerce.

Stopil je na obalo in se pogledal v vodnem ogledalu.

Zagledal je svoj smrček, svoje oči, svojo dlako in svoje prav navadne, nič zlate robove. In ko je to videl, je od žalosti umrl.

KONEC

**VSEM ŠOLARJEM
VESELE POČITNICE**
ŽELI Galeb

Neža Maurer

Ilustr. Magda Tavčar

Jože Petelin

Ilustr. Vesna Benedetič

ZAKAJ MEDVED ZEHA

GLEJTE MEDVEDA!
MED JE IN ZEHA.
TA SLADKOSNEDA
SPLOH NE ODNEHA!

»MEDO, GREŠ SPAT?«
MEDVED PRIKIMA:
»LAHKO NOČ, BRAT,
ZIMA BO, ZIMA...«

Kako je šla brisača Brisonka v službo

»Ja, draga moja brisačka, zdaj pa bo treba počasi v službo,« je nekega dne rekel svoji najstarejši hčeri oče Brison. Brisački je bilo sicer silno hudo, ampak na svetu je že tako, da je pač treba vedno iti s trebuhom za kruhom. Brisačka Brisonka je bila res lepa brisača. Na trebuščku je imela vse polno rdečih, rumenih in modrih pik, na glavi pa lep zelen klobuk in na nogah zlatorjave čeveljce. Doma so sklenili, da je najboljše za brisačko, da počaka na službo v Veletrgovini, ki je stala prav na sredi mesta. Tja so namreč hodili ljudje, ki so brisače sprejemali v službo. In res. Pisana brisača Brisonka se je odločila, poljubila mamo in očeta, sestrice in bratce ter sedla na avtobus, ki jo je odpeljal v mesto. V mesto se je pripeljala zelo zgodaj in Veletrgovine še niso odprli. Zato jo je mahnila na krajši potep. Ogledovala si je trgovine z igračami, trgovine s knjigami in sploh je bilo zelo zabavno potikati se po mestu, se vrteti na eni nogi in občudovati tisoč stvari.

V Veletrgovini, v katero je brisača Brisončica končno le prišla, potem ko je obrala vse ovinke, je na policah čakalo na službo že ogromno rezličnih brisač; od enobarvnih zelenih, rdečih, belih, pa do pisanih, posutih s kvadratki in krogci, potem poslikanih z zvezdicami, s hruškami, čebelami in ne vem s čim vsem še.

Brž, ko so pisani brisači Brisonki pokazali polico, na kateri

bo počakala na službo, se je seznanila s sosedji na levi in desni strani. Ker pa je bila tisti dan strašansko utrujena, si je rekla:

»Zdaj malo zatisnem oči in se ostalim predstavim kasnejše.«

Toda mala Brisonka je zaprla oči in jih odprla šele naslednje jutro, ko jo je zbudilo glasno govorjenje.

»Vidiš,« ji je razložila zgornja sosedka, »tile so pa tisti, ki nas bodo vzeli v službo.«

»A, tako,« je rekla mala Brisonka.

»In kaj delamo pri teh čudnih brisačah?« je radovedno vprašala Brisonka svojo zgornjo sosedko, ki ji je bilo ime Morska brisača.

»Hi, hi, hi,« se je zahihitala mala rumena brisačka nekoliko polic naprej.

»Bodi lepo tiho,« ji je strogo rekla Morska brisača. Tudi ti si spraševala vsemogoče, ko si prišla med nas.«

»Saj ne bom več, samo, hi, hi, tako smešno se mi je zdeilo.«

»Veš, Brisonka, to pa niso brisače, ampak so to ljudje, ki nas vzamejo v službo. Potem jim brišemo obrale, umite noge, mokre mize, pomito posodo.«

»Kaj pa delaš ti, ki si tako lepo pisana?« je radovedno vprašala Brisonka.

»Jaz pa sem razgrnjena po pesku ali travi, skrbim, da je ljudem na tleh mehkeje in jih

vedno obrišem, ko se vrnejo s plavanja.«

»Najlepša hvala, Morska brisača, res si mi povedala veliko novega.«

Že naslednji dan pa je Brisonka dobila službo pri veliki družini Salobir. Tam so jo resnično nujno potrebovali. Otrokom je bilo treba vsak dan obrisati umite obrale z rdečimi lički, utrujeni mami Martini roke in očetu Bojanu potno čelo. Brisonka je bila v tej hiši zelo srečna, posebno še, ko je spoznala prijaznega Brisona. Bil je pameten in zelo lepe zelenе barve z velikim rumenim soncem na hrbtnu. V hipu, ko sta se zagledala, sta si bila silno všeč. Čez leto dni je bila poroka, na katero sta povabila staro in mlado.

Plesali so čudovit brisačji tango in se noro zabavali. Res, lepo je bilo.

Mižek se ob morju
z ladjico igra,
toda čuj: v motorju
nekaj ropota.

Ali je okvara,
ali kar tako
ta igrača stara
kašlja že močno?

Mižek v roko vzame
to presneto stvar
in sred vse te krame
si ogleda kvar.

Vse je že razstavil,
vse je že odvil,
da bi spet popravil,
kar je čas razril.

Ladjica

Še motor namazal
s svežo je mastjo
in potem pokazal
dedku je vse to.

Dedek pa je rekel:
»Res si čarodej!
Spet motor bo vlekel
bolje kakor prej.«

In že ladja plove
znova čez zaliv,
spet motorček rjove,
kot da nov bi bil.

Zmagovalci natečaja za nove Galebove naslovnice

Ni bilo lahko izbirati med 200 in več smejočimi, žalostnimi, resnimi, hudomušnimi, spačenimi, veselimi, simpatičnimi obrazi, ki ste jih pridno narisali, da bi krasili naslovnice revije Galeb v prihodnjem šolskem letu 1990-91. Delo komisije je bilo izredno težavno in odločitev ni bila prav nič lahka. Risbe so izredno lepe, iznajdljive, barvite in prav vse so verna slika vašega mladostnega čuta izražanja in opazovanja. A kaj, ko vseh ni mogoče objaviti in je bilo treba med tolikimi izbrati le osem najlepših in najbolj izraznih za potrebe revije. Po dolgem tehtanju in ocenjevanju se je komisija vendorle odločila in izbrala osem osnutkov, ki so med vsemi najbolj učinkoviti in lepi in bodo prihodnje leto krasili Galeb.

Izdelali so jih:

SANDY NESTORI, 1. r. OŠ »K. Širok« — DONADONI
IVO KRIŽMANČIČ, 1. r. OŠ »P. Trubar« — BAZOVICA
SARA MAGAGNATU, 2. r. OŠ »F. Bevk« — OPČINE
JERNEJA REBENAK, 2. r. OŠ »F. S. Finžgar« — BARKOVLJE
DANJEL CAPPONI, 3. r. OŠ PESEK
MILA ŠTEFANOVIČ, 2. r. OŠ »F. Finžgar« — BARKOVLJE
PETER FERLUGA, 1. r. OŠ »F. Bevk« — OPČINE
BARBARA GROPAJC, 4. r. OŠ PESEK

Izdelki bodo objavljeni v zaporedju imen zmagovalcev od oktobra do maja.

Vsem zmagovalcem nagradnega natečaja za nove Galebove platnice, ki prejmejo lepe knjižne nagrade, iskreno čestitamo.

Nagrade za tangramovce

Igor Žerjul, dobitnik prve nagrade

Prišel je toliko pričakovani čas za nagrade.

Povedati moram, da ste se mnogi zelo potrudili in iz likov tangrama naredili številne izvirne figure. Teh sem dobil kar mno- go, žal pa vas je bilo več takih, ki se dosti niste ubadali s sestavo novih figur, ampak ste se omejili le na ponavljanje tistih, ki jih je med letom že objavil Galeb. Med vašimi izdelki je bilo nič koliko smrek in hiš, gradov in kitajcev. Med najbolj izvirnimi je imela komisija pri izbiri težko nalogu, predno se je odločila za podelitev nagrad. Teh je deset: prva nagrada je kolo, kot sem vam že obju- bil, drugi nagrajenec prejme par smuči, tretji pa prenosni radijski aparat. Prvo nagrado je darovalo Založništvo tržaškega tiska, smuči je dalo na voljo Slovensko planinsko društvo v Trstu, z na- menom, da bo dobitnik prihodnjo smučarsko sezono pridno obi- skoval tečaje na snegu, tretjo nagrado pa je poklonila trgovina s fotografiskimi aparati Seboflex iz ulice Mazzini v Trstu. Ostale na- grade so darovali Tržaška kreditna banka, Tržaška knjigarna in uredništvo Galeba.

A preidemo takoj na dobitnike, da ne bodo predolgo čakali in bili nastrpni ob branju tega sestavka.

Prvo nagrado — kolo je dobil IGOR ŽERJUL, učenec 5. r. OŠ v Mačkoljah. Druga nagrada — smuči pripada IZTOKU CERGOLU, učencu 3. r. OŠ »F. Milčinski« s Katinare, tretja nagrada — prenos- livi radijski aparat pa gre FRANCESCI BAN, učenki 5. r. OŠ »F.

Bevk« na Opčinah. Ostale nagrade: dva ročna računalnika dobita JELKA BOGATEC, učenka 2. r. OŠ »A. Sirk« v Križu in MARTIN SOSIČ, učenec 5. r. OŠ »F. Bevk« na Opčinah; dve kemični peresi dobita SILVIA CARBONI, učenka 4. r. OŠ na Pesku in KSENIJA BRECELJ, učenka 5. r. OŠ »F.S. Finžgar« v Barkovljah. In na koncu dobijo še tri lepe knjige ANJA ŠTREKELJ, učenka 3. r. OŠ »F. Bevk« na Opčinah, DANJEL LEONE, učenec 4. r. OŠ »J. Ribičič« pri Sv. Jakobu in PETRA ŽAGAR, učenka 1. r. OŠ »P. Trubar« v Bazovi- ci.

Letošnje nagradno žrebanje je bilo nekoliko neobičajno. Učenci so se za nagrade morali nekoliko potruditi in pokazati svoje domišljije sposobnosti in določeno mero iznajdljivosti, kar prav nič ne škodi.

Uredništvo je prepričano, da je tak način nagrajevanja peda- goško neprimerno bolj angažiran, kot je bilo samo izpolnjevanje in odpošiljanje dopisnic v prejšnjih letih.

Vsem srečnim dobitnikom, ki jih je določil žreb, zato iskreno čestitamo, predvsem za trud, ki so ga vložili pri sestavljanju tan- gramovskih likov v izvirne figure.

V prihodnje bo Uredništvo za svoje zveste naročnike in bralce predlagalo podobne prijeme, ki bodo bolj obvezovali udeležence pri žrebanju lepih Galebovih nagrad.

Franček Rudolf

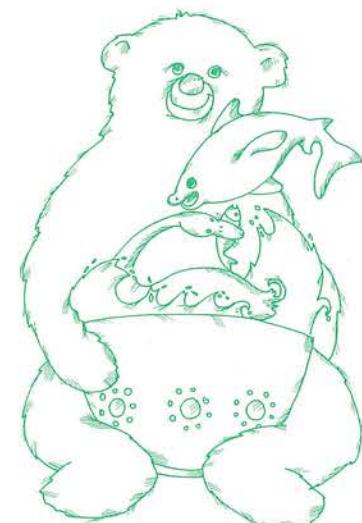
Ilustr. Magda Tavčar

Kosilo

Če volkove povabiš na kosilo,
na krožnike naloži jim
obilio.

Če povabil si medvede,
poskrbi za velike sklede.

Delfinom v slani vodi
naj z ribami postrežejo
labodi.

STARI MODRIJAN

Stari samotar jazbec se je namenil na sosedovo njivo, kjer je v večernem hladu šumela koruza. Storži so bili polni rumenkastih zrn. Če je s praznim želodcem capljal proti vabeči koruzi, je godrnjal in tleskal z zobmi. Ko se je vračal, je mežikal v mrak, ki ga je prepogosto zatekel na sosedovi njivi. Tega pa ni bil prav nič vesel gospodar, ki ga je ob večerih, skrit med koruzzo, zaman čakal. Jazbec je bil star prebrisanc. Kaj kmalu ga je zavohal. Tedaj jo je brž ucvrl proti svojemu brlogu.

Tudi tokrat je jazbec stekel med razore koruze. Kot ukopan je obstal. Ni ga preplašil pasji lajež, le nejevoljen je bil. Mali jazbečar je bil že njegov stari nasprotnik. Že ga je opazil. Jazbec se je urno obrnil. Ni se hotel spoprijeti z nadležnim psičkom. Na vsak način je moral pohititi nazaj v svoje podzemeljsko skrivališče. Čeprav je bil videti okoren, je kaj naglo drobil po razoru. Za petami jazbečar. Preden je jazbec pritekel do poljske poti, je jazbečar že poskočil in se komaj izmaknil jazbečevemu ugrizu. In še krepko brco je dobil po gobčku, da je kar zacvilil. Vsa volja ga je minila. Kaj kmalu pa je jazbeca gosto grmičevje sprejelo v svoje okrilje. Kosi so preplašeno srfotali. Jazbečar pa se je vnovič pognal za njim. Vneto je tiščal nos po njegovi sledi. Jazbec, stari modrijan, je že vedel, kako se izmuzniti psu. Sprejela sta ga v svoje okrilje gozd in tema. Pasja vztrajnost ga je jezila. Pritekel je v svojo jazbino in iz glavnega rova brž zavil v stranski, kjer je bilo sveže in suho ležišče. Jazbečar pa, ne bodi len, se je opogumil in tudi sam izginil v jazbečev rov. Vse je pretaknil in ovohal, a jazbeca ni bilo več nikjer. Prebrisani samotar si je medtem že izkopal zasilni izhod. Njegove lopataste šape so opravile dobro delo. Jazbečar je zaman kopal po steptani zemlji in ovohaval. Jazbeca je vzela noč. Bil je imeniten rudar.

Ko je jazbečar sprevidel, da z njegovim današnjim lovom ne bo nič, se je slabe volje izplazil iz jazbine in stekel proti gospodarjevi domačiji. Stari jazbec pa, trmoglavl, kot je bil, se je nameraval v zgodnjem jutru vnovič odpraviti na koruzno njivo, le bolj previden je moral biti, odnehal pa ne bo!

Srake

Sraka k sraki stika glavo
dideldideldi,
prva drugi poje slavo,
dideldideldi.

V isti sapi z njo natanko,
dideldideldi,
brž obere tretjo znanko,
dideldideldi.

Druga vneto pritrjuje,
dideldideldi,
in še ona tretjo psuje,
dideldideldi.

Tretja sreča drugo srako,
dideldideldi,
in jo pogosti s tobakom,
dideldideldi.

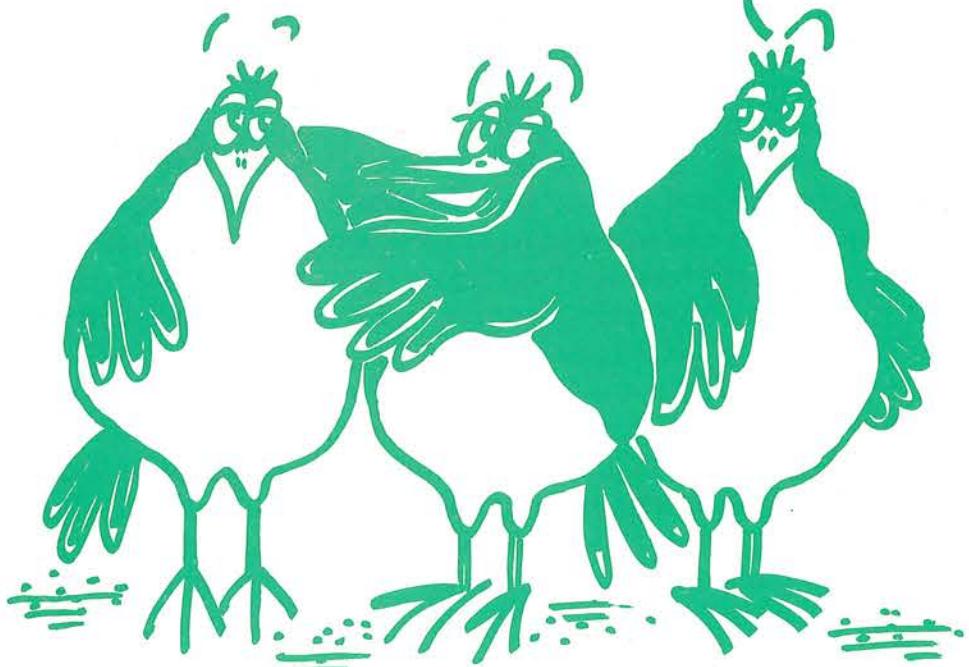
Druga čika, predse pljuje,
dideldideldi,
prvo srako obrekuje,
dideldideldi.

Ta spet s tretjo se sestane
dideldideldi,
in po drugi gladko plane,
dideldideldi.

Tretji poskakuje glava,
dideldideldi,
s tako vnemo prikimava,
dideldideldi.

Sleherna poštena sraka
dideldideldi,
rada čez ostale kraka,
dideldideldi.

Kadar pa se vse dobijo,
dideldideldi,
v en glas slavo si žgolijo
dideldidel do noči.

Spomini iz Miklavževe ulice

V mojem otroštvu smo živelii deset let v ulici Sv. Miklavža v visoki stari hiši. Krasijo jo beli marmorni balkoni in mogočen portal.

Velika, visoka veža, v dnu vodijo stopnice navzgor, na levi se vidi v zastekleno portinajevu delavnico. Hišnik Rodolfo sredi številnih čevaljev in škarpet sedi pred nizko delovno mizico in neuromorno tolče s kladivcem po starih obuvalih. Vedno ima preveč dela.

Navzgor vodijo bele marmorne stopnice, ki jih enkrat mesečno po ribanju še pobelijo s »teramačo«.

V prvem nadstropju je takrat stanoval gospod Finzi s svojo hčerko. Bil je bolan, zato jaz, v našem stanovanju nad njim, nisem smela nikoli skakati in kričati. Mama me je spomnila na bolnega starega gospoda, če sem bila kdaj preveč razigrana. Nekak Miklavžev par-

kelj je bil ta gospod Finzi. Nikoli ga nisem videla, a vendar me je vedno umiril, če sem bila preveč glasna.

Njegova hčerka je bila ljubezniiva gospodična srednjih let, ki nas je kdaj pa kdaj obiskala in mi podarila kakšno svojo staro igračko, ki jo je dotlej skrbno hrnila kot dragocen spomin. Tako mi je dala svojo staro punčko s porcelanasto glavico in trupom iz nagačenega belega usnja, kakršne so imeli otroci v prejšnjem stoletju; še danes jo hranim, stara je preko sto let.

Naše stanovanje je bilo v drugem nadstropju. Hodniki dolgi in temni s skrivnostnimi stenskimi omarami, v katere nisem smela nikoli pokukati. Tam so bili shranjeni okraski za božično drevo in v veliki temnordeči škatli moje kapice in pleničke iz prvega detinstva. Čakale so na bratca, ki ga pa nikoli ni bilo.

Sobe so bile velike in visoke, a temačne, vanje je le redko posijalo sonce; hiša je bila zgrajena v času, ko je veljalo za žensko lepoto: »bela kot sneg«. Večina sob je bila obrnjena na sever. Vendar je bilo v stanovanju pozimi prijetno in toplo.

Na podstrešju je bilo portinajevi stanovanje. Tam je živila njegova žena, majhna, koščena, grbasta, a s poetičnim imenom Rosina — Rožica.

Otrok, razen mene, v celi hiši ni bilo. A našla sem si primerno druščino. Poleti sem včasih ležala na balkonu na trebuhi in opazovala procesijo hišnih mavelj, ki so gomazele po svoji začrtani poti, nosile bremena in hitele po svojih opravkih tako važno kot ljudje po svojih poslih. Poleti je stal na balkonu kakšen lonček s pelargonijo, ki jo Kraševci tako lepo imenujejo gorečka, ker žari kot ogenj. Te gorečke sem imela tako rada, da sem jih zalivala tudi, kadar ni bilo treba.

Moja prijatelja sta bila dva kanarčka. Njuna kletka je visela v kuhinji pri oknu. Pogovarjala sem se z njima in odgovarjala sta mi s čiv-

kanjem in petjem. Nekoč pa je popustil žebelj, na katerem je kletka visela in kletka je padla na tla. Steklena posodica za vodo se je razbila tako nesrečno, da je črepinja prerezala vrat eni od ptic. Vidim se še danes, kako klečim sredi kuhinje in vijem roke nad mrtvimi ptičkom ter neutolažljivo jočem. Takrat sem prvič srečala smrt. Dotlej nisem zanj vedela.

A žalostni dogodki so bili v mojem otroštvu v tej stari hiši kaj redki. Edina moja skrb je bila, da napišem lepo domačo nalogo in se naučim poštevanko. Včasih je bilo kar težko izračunati, koliko je 7×8 .

Vse to se je godilo v tem času, ko so hodili po tržaških ulicah še lonevezec, brusač in sladoledar, vsak s svojim zateglim klicem in posebno melodijo. Lonevezec je umetno povzel z žico počene glinaste lone, ki so bili takrat še marsikje v rabi; brusač je imel voziček z okroglim kamnom in je nabrusil nože, nožičke in škarje; sladoledar pa je imel bel voziček z rdečimi kolesi in vseh barv sladolede.

S tržaških ulic so izginile tudi svetoivanske perice z velikimi culami perila na glavi in Istranke, ki so v zgodnjih jutranjih urah prihajale na osličkih na »Ponte-

rošo« z jajci in sadjem.

Vse to se je dogajalo že davno in se zdi kot pravljica v današnjem hrumenju avtov, ki so preplavili vse ulice.

Gema Hafner

Ilustr. Vesna Benedetič

PEPČEK POTEPUH

Oh, ta Pepček, kje je spet iz postelje, kar na potep skuštran, neumit,
žlico mleka, že je sit...

Nikar se ne jezite nanj,
prav nič ne skrbite zanj,

Veter ga bo počesal,
rosa ga umila,
veverica mu za zajtrk
tri orehe podarila.
Grmi vsi in krošnje
zanj so senčnate palače,

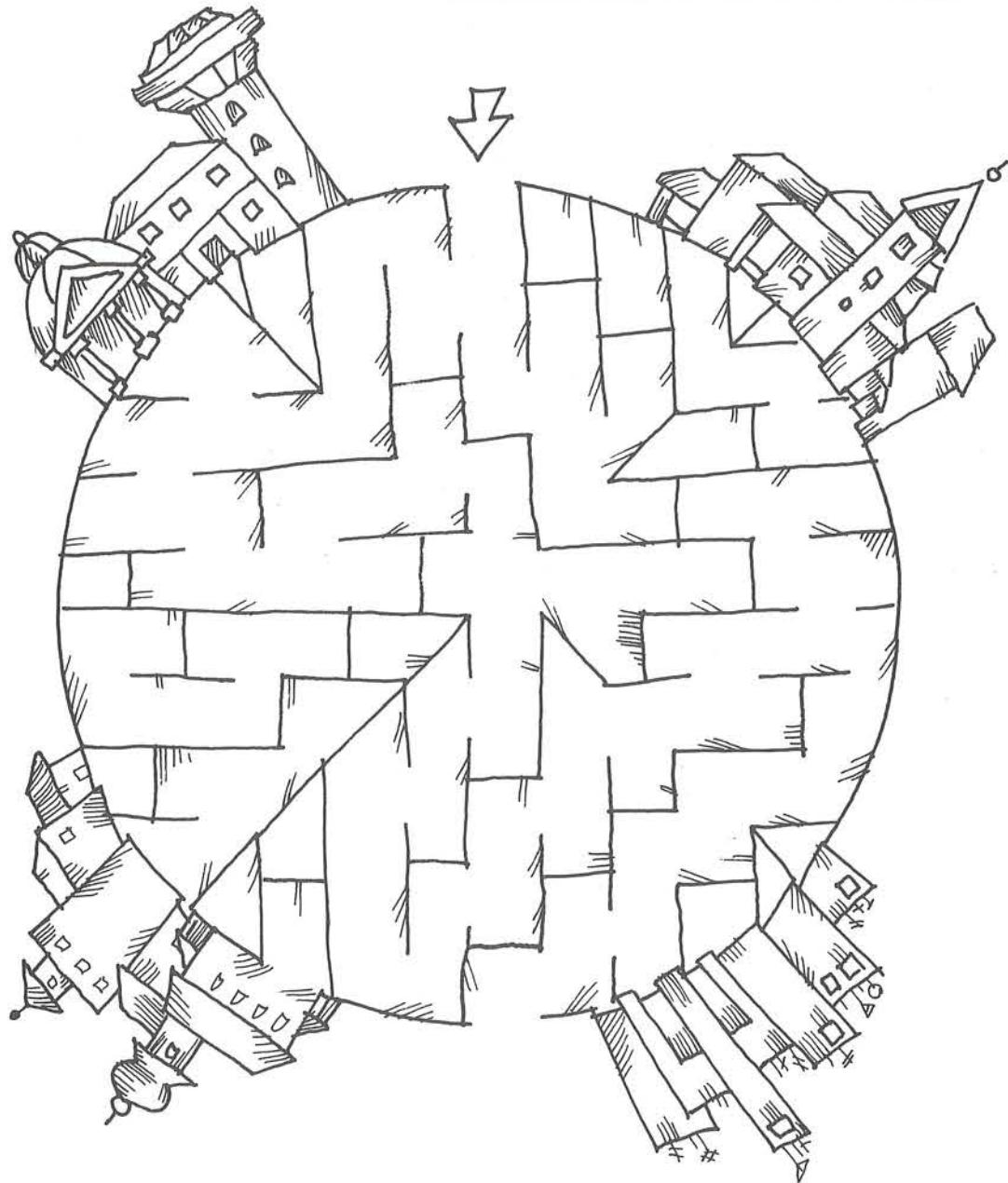
če si tam raztrga hlače,
jež jih bo zašil, zato bo Pepček
najbrž
še kosilo zamudil...

Potovka prijazna, ki vse ve,
pikapolonica, mu brž pove,
kje najlepše jagode zoré....
Tri najslajše pa bo polžu dal,
da ga bo zvečer domov peljal
v hišici njegovi, spotoma bo
spal...

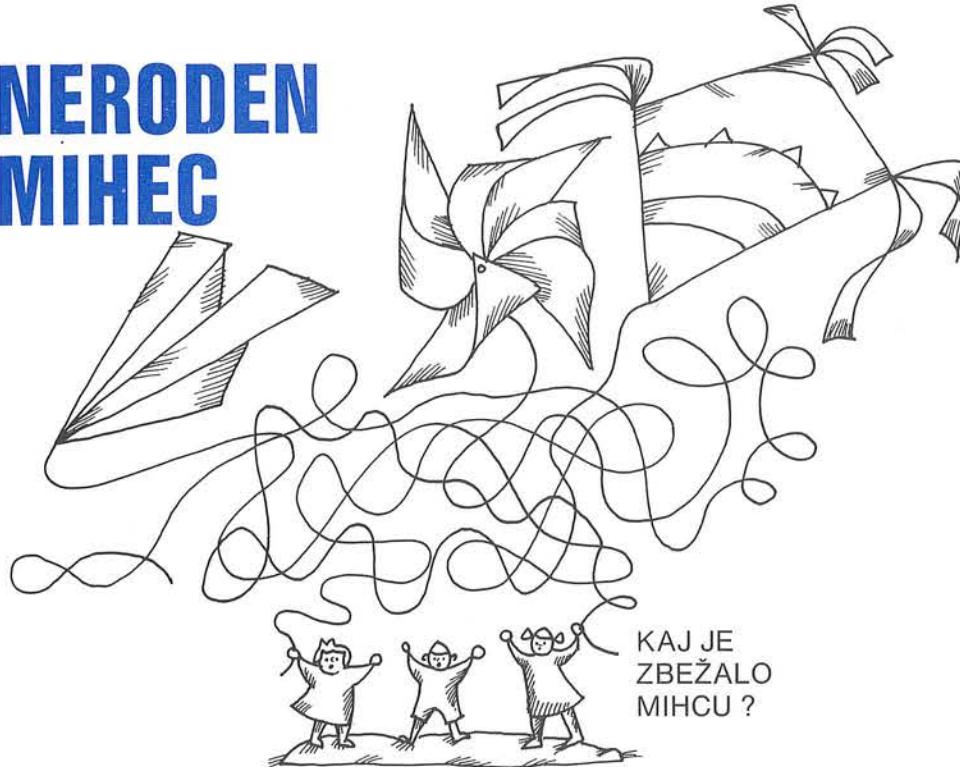

LABIRINT

PO KATERI POTI BOMO ŠLI IZ MEST NA POČITNICE?

NERODEN MIHEC

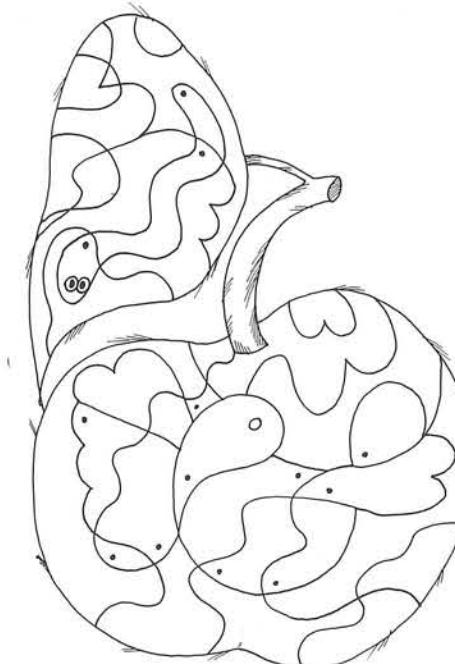

Kaj manjka?

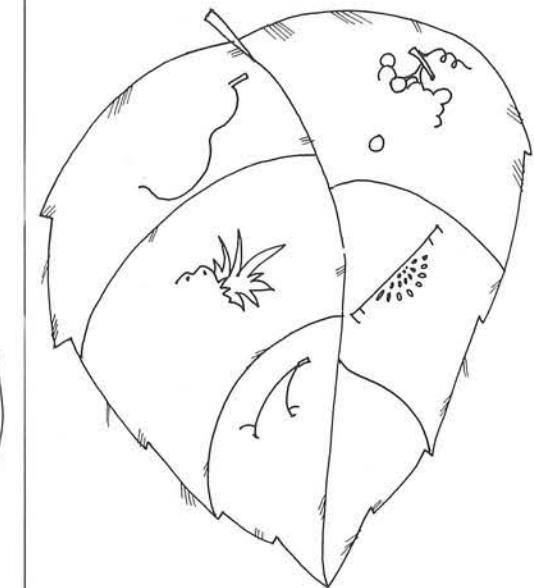
KATERA BESEDA NE SODI V MNOŽICO? VPIŠI BESEDO
V PRAZNA POLJA IN ZVEDEL BOŠ, KAJ MANJKA KOZICI.

Pobarvanka

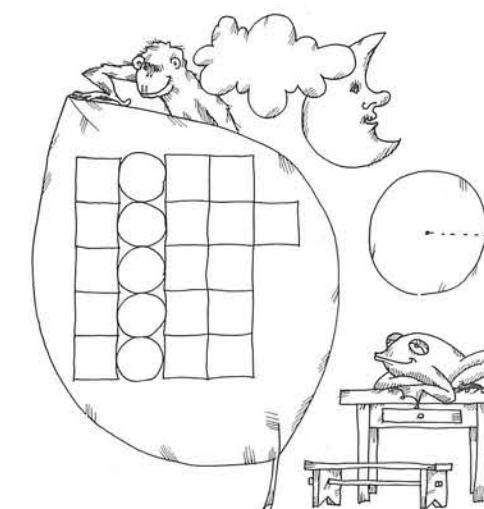
POTEMNI POLJA S PIKO.

SADJE

POMISLI IN NARIŠ
KAR MANJKA

MESEC V LETU

VPIŠI VODORAVNO IMENA
PREDMETOV IN ŽIVALI.
V KROGIH BOŠ PREBRAL
IME MESECA.

Na prehodu

Kaj je muhi zebre mar?
 Kaj je ptičku zebre mar?
 In kaj vrabci naj počno?
 Povozilo jih ne bo.

Še golobček v zrak sfrči,
 da ga cesta ne dobi.

Ti pa šolar — revež, PAZI!
 STOJ! NE KRIČI!

Naši dragi otročiči,
 šolarji pač niste ptiči.
 Preko ceste le pozor,
 bodite še drugim vzor.

2. DENARNIŠTVO V TRSTU — Društvo Narodni dom je za nabiralno akcijo v korist izgradnje doma natisnilo posebne lističe, na katerih je bil narisan dom v gradnji. Vsak listič je veljal 20 stotink krone. Listič je imel naziv: kamenček.

4. DENARNIŠTVO V TRSTU — Žig Tržaške posojilnice in hranilnice, ki je bila ustanovljena leta 1885. Poslovati pa je začela v letu 1891. Denarni zavod TPH je bila zadružna z omejenim poroštvtvom.

6. DENARNIŠTVO V TRSTU — Zadružna knjižica Trgovsko-obrtnne zadruge v Trstu. Denarni zavod je bil ustanovljen na občnem zboru 18. februarja 1906. Sedež je bil v Ulici San Francesco 2.

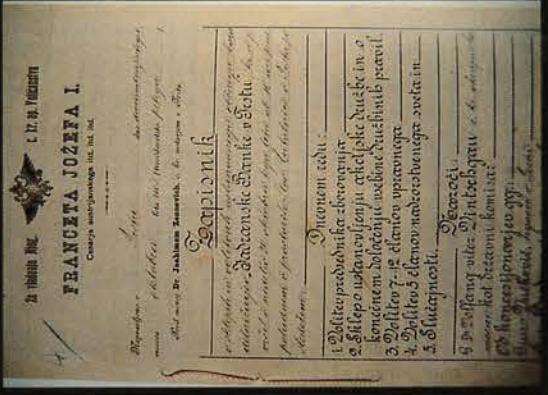
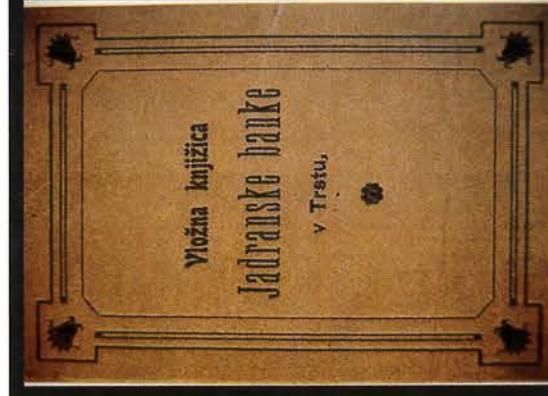
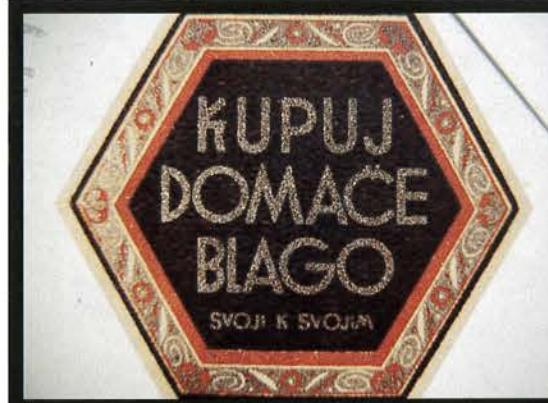
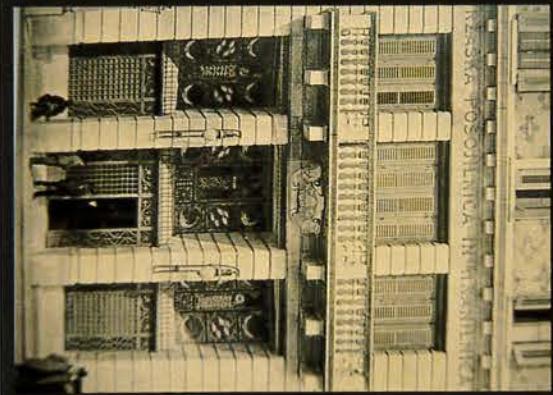
8. DENARNIŠTVO V TRSTU — V zadnjem obdobju avstroogrške monarhije so bile v veljavi krone. Ker je veljala razdelitev v avstrijski in madžarski del, sta bila na denarju napisa v nemščini in madžarščini. Z manjšimi črkami so bili prisotni jeziki drugih narodov.

1. DENARNIŠTVO V TRSTU — Narodni dom je bil dograjen leta 1904. Bil je najbolj viden znak slovenske prisotnosti v Trstu. Postavila ga je Tržaška posojilnica in hranilnica. V njem so doble sedež politične, kulturne in gospodarske ustanove tržaških Slovencev. Načrt je izdelal arhitekt Maks Fabiani.

3. DENARNIŠTVO V TRSTU — Nad glavnim vhodom v Narodni dom je bil napis Tržaška posojilnica in hranilnica, ki je kupila stavbišče in naročila gradnjo v povezavi z narodnim gibanjem tržaških Slovencev.

5. DENARNIŠTVO V TRSTU — Na posnetku vidimo glavni delež Tržaške posojilnice in hranilnice v znesku 200 kron iz leta 1897. Navadni deleži pa so znašali 20 kron. Vsak član zadruge TPH je moral vplačati omenjeni delež.

7. DENARNIŠTVO V TRSTU — Splošna hranilnica s sedežem v Ulici Torre Bianca 41 je začela poslovati v letu 1913. Ustanovljena je bila pred prvo svetovno vojno, ko je bil gospodarski vzpon tržaških Slovencev na višku.

10. DENARNIŠTVO V TRSTU — Člani Gospodarskega društva na Frdeniču pri Sv. Ivanu so se zbrali ob dvajsetletnici (1890-1910) ter se slikali za spomin, ki se je tako ohranil do današnjih dni.

12. DENARNIŠTVO V TRSTU — Ustanovni občni zbor delničarjev Jadranske banke v Trstu je bil 29. oktobra 1905 v prostorih Slovenske čitalnice v Narodnem domu v Trstu. Uradni zapisnik je bil sezstavljen v slovenščini.

14. DENARNIŠTVO V TRSTU — Delnica Jadranske banke za 400 kron nosi datum 1. januar 1909. Besedilo je v štirih jezikih: slovenščini, hrvaščini, italijanščini in nemščini.

16. DENARNIŠTVO V TRSTU — Poleg slovenskih so v Trstu delovali zavodi ostalih slovanskih narodov avstroogrške monarhije. Leta 1909 so Hrvati, ki so živelii v Trstu, ustanovili Hrvatsko štedionico, zadružno z omejenim poroštvo, ki je imela sedež na trgu Piazza della Borsa 3.

9. DENARNIŠTVO V TRSTU — Reklama je sestavni del gospodarstva in trgovine. Zato so skušali na razne načine reklamizirati proizvode. Iz tistega časa je tudi poziv: Kupuj domače blago.

11. DENARNIŠTVO V TRSTU — Nekdanjo Čemotovo dvorano je Gospodarsko društvo v Škedenju popolnoma prenovilo in opremilo. Narodni dom v Škedenju so slavnostno otvorili 14. junija 1914.

13. DENARNIŠTVO V TRSTU — Hranilne ali vložne knjižice Jadranske banke v Trstu so bile izdane v štirih jezikih: slovenškem, hrvaškem, nemškem in italijanskem. Na posnetku vidimo naslovno stran slovenske knjižice.

15. DENARNIŠTVO V TRSTU — 1. julija 1911 je bila osnovana delniška družba Balkan na pobudo Jadranske banke. Isti datum so nosile delnice z nominalno vrednostjo 200 kron.

Maja Klun

Ilustr. Marjeta Cvetko

Pika Nogavička se uči brati

Jana in Aleš sta dobila knjigo. Čeprav poznata že precej črk, še nobeden od njiju ne zna brati. Zato sta listala po knjigi in gledala slike.

»Te črke še ne poznam. Mama, katera črka je ročaj od dežnika?« je vprašal Aleš.

»Ne vem. Nariši mi jo,« je poprosila mama.

»Ah to je J,« je povedala mama.

Tudi Jani branje še ne gre od rok, zato ni mogla pomagati Alešu. Poprosila sta očka. Očka je imel sicer navado po kosilu brati časopis, toda kaj je hotel, je pač legel na kavč, vzel knjigo v roke in začel:

»Astrid Lindgren: Pika Nogavička.«

Toda prebral je le prvo poglavje, potem mu je knjiga omahnila na prsi, obrnil se je na bok in zaspal. Otroka je mučila radovednost: kaj bo storilo dekletce z rdečimi lasmi in pegami po nosu?

»In kako smešno je oblečena,« je rekel Aleš. »Kaj neki bo še doživelia z Anico in Tomažem? Glej, na sliki valja testo. In po testu hodi gospod Ficko. Pa kar po tleh!« je vzkliknila Jana.

Knjiga se je kar sama ponujala. Ležala je odprtta na preprogi. Na vrhu strani je pisalo:

»Drugo poglavje: Pika postane raziskovalec in zaide med pretepače.«

Jana in Aleš sta se sklonila nad knjigo in začela črkovati. Sprva je šlo težko in počasi, potem čedalje bolje in hitreje. Ko se je očka prebudil, sta prebrala drugo poglavje.

Kaj ni čudno? Pika Nogavička ne pozna abecede, pa je le naučila brati Jano in Aleša!

ČENČA

Vojan Tihomir Arhar

UPORABNOST MEDU

MED potrebuješ včasih v zdravstvu, saj veš za MEDenico in MEDicino.

MED potrebuješ v prirodopisu, saj rečeš: MEDved, MEDuza.

MED potrebuješ še v zemljepisu, saj pišeš: MEDno, MEDvode.

MED potrebuješ v gospodarstvu; ko lačen si, v shrambo greš, po krajec kruha, maslo in MED in vse skupaj — poješ!

OD TU IN TAM

Nova vlada v Sloveniji

Republika Slovenija ima novo vlado. Vodi jo krščanski demokrat Lojze Peterle, predstavnik opozicijske skupine Demos, ki je na nedavnih volitvah dobila večino mandatov v slovenskem parlamentu.

Za vlado Lojzeta Peterleta je glasovalo veliko število poslancev. Bivši komunisti, socialisti in liberalci so svojim poslancem pri glasovanju

prepustili prostvo izbiro.

Novi predsednik slovenske vlade je v svojem uvodnem govoru med drugim povedal, da bo v novi vladi tudi ministrstvo za Slovence po svetu.

Dosedanji predsednik izvršnega sveta Slovenije, Dušan Šinigoj, je že predal posle novemu predsedniku Peterletu.

PALESTINSKI UPOR

Oči vsega sveta so uprte v dogajanje na Bližnjem vzhodu, kjer se stopnjuje palestinski upor izraelskim oblastem po krvavem pokolu v Rišon Lecionu. Napetost narašča tudi v Jeruzalemu in celo v Jordaniji, kjer je mnogo palestinskih beguncev.

Mednarodna javnost je ostro obsojila zatiranje in krvavo nasilje izraelskih oblastnikov in zahteva takojšnji začetek pogajanj za rešitev dolgoletnega palestinskega vprašanja, ki je doslej zahtevalo ogromno število žrtev.

UPRAVNE VOLITVE V ITALIJI

Prve dni maja so bile v Italiji upravne volitve za obnovo občinskih, pokrajinskih in deželnih svetov. Na podlagi izidov je močno nazadovala komunistična partija, a tudi stranke vladne koalicije se niso odrezale najboljše. Močno so napredovala krajevne liste, predvsem avtonomistična lista »Lega Lombarda« v Lombardiji.

IZ NAŠIH ŠOL

POBRATENJE MED ŠOLAMA IZ BOLJUNCA IN FIRENC

Slovenska osnovna šola »F. Venturini« iz Boljanca je sedaj pobrata na z osnovno šolo »G. Villani« iz Firenc. Zgodilo se je v prvih dneh maja, ko so učenci iz Boljanca odpotovali v Toskano in vrnili obisk sovrstnikom, ki so lani obiskali Boljunec. Že tedaj je nastala zamisel, da bi se šoli pobratili, kar se je letos tudi zgodilo.

Učenci iz Firenc so lepo sprejeli slovenske šolarje in sledila je uradna svečanost pobratenja, kateri je sledil tudi kulturni spored.

Nastopili so mali florentinski igralci in mali pevci iz Boljanca. Svečanosti so prisostvovali tudi šolski predstavniki in uradne osebnosti, ki so dale največji poudarek dejству, da so taka srečanja in pobratenja izredno vzgojna in koristna.

PREŽIHOVCI SO SE SREČALI

V Doberdobu je bilo pred dnevi letošnje že 13. tradicionalno srečanje Prežihovih šol. Dva dni je prevladovalo praznično razpoloženje v okviru zanimivih izletov, kulturnih izmenjav in navezovanja novih prijateljstev in stikov ne samo med šolarji, ampak tudi med šolniki. Prežihovci so pravili bogat kulturni program, v katerem so nastopali šolarji iz Ravenna Koroškem, iz Maribora, iz Bistricice, Ljubljane, Jesenic, iz Doline in Doberdoba. Srečanje se je zaključilo na pikniku, na katerem so se domenili, da se bodo prihodnje leto srečali v Ljubljani.

ŠPORT

OSNOVNOŠOLSKA OLIMPIADA

Po napetih tekmovanjih v atletskem troboju, plavanju, jadranju, igri med dvema ognjem, v šahu in planinstvu je bila te dni v Borovem športnem centru zaključna slovensnost osnovnošolske olimpiade z nagrajevanjem zmagovitih ekip in posameznikov. Zmagovalci so bili de-

BRALNE ZNAČKE

Ob prisotnosti priznanih književnikov in ilustratorjev iz matične domovine in zamejstva so se zadnje dni maja na tržaških in goriških šolah vrstile slovesnosti podeljevanja bralnih značk. Povsod je bilo zelo veselo, saj so šolarji prišli v stik z ustvarjalci, čigar imena običajno srečujejo le v knjigah in revijah. Najbolj slovesno je bilo v Sovodnjah, kjer je potekalo jubilejno, deseto podeljevanje bralnih značk in so se učenci potegovali za bralno značko, ki je poimenovana po sovodenjskem rojaku in kulturnem delavcu Petru Butkoviču - Domnu.

ležni pokalov, kolajn in priznanj, posamezne nastopajoče šole pa so prejele priznanja Odseka za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici. Udeleženci letošnje osnovnošolske olimpiade, ki jo že vrsto let prireja športna šola, so se potem veselo razšli z obljubo, da se bodo ponovno srečali prihodnje leto.

ŠPORTNI DAN NA GORIŠKEM

Tudi goriški osnovnošolci so imeli svojo olimpiado in tekmovali v raznih športnih panogah. Odlično so se odrezali posamezniki, v ekipnih tekmovanjih pa so v igri med dvema

ognjema bili najboljši Doberdobci, ki so igrali v Sovodnjah; v Gorici so zmago slavili učenci šole »O. Župančič«, ki so premagali ekipe s Plešivega, iz Števerjana in združeno moštvo iz Štandreža in Gorice.

KULTURA

EKOLOŠKI DAN NA OPĆINAH

Najmlajši učenci openske šole so pod vodstvom učiteljic priredili ekološki dan z naslovom »Mi za okolje«.

Pripravili so ekološke vrečke in na tablice, z živimi barvami, nasli-

kali marjetico, ki opozarja na varstvo okolja. Tablice in vrečke so potem razmestili pred šolo, na postaji openskega tramvaja in v parku. Učenci so izredno veseli, da so vsaj v malenkostni meri pripomogli za varstvo narave in čistost okolja.

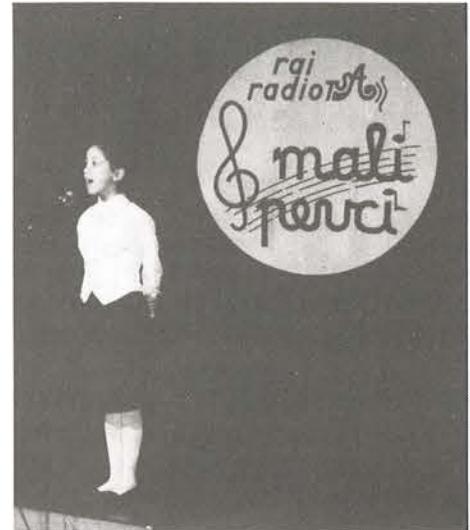
PASTIRČKOV DAN

V Katoliškem domu v Gorici je bil sredi maja Pastirčkov dan, družabna prireditev za bralce in prijatelje revije Pastirček. Srečanje je popestril

bogat in pester kulturni spored, ki so ga izoblikovali v prvi vrsti mladinski pevski zbori iz Bazovice, Šempolaja, Sv. Ivana pri Trstu, Podgore in Doberdoba.

GLASBENO SREČANJE

V priredbi uredništva mladinskih oddaj na Radiu Trst A in v sodelovanju s Slovenskim stalnim gledališčem je bila letos že druga glasbena prireditev »Mali pevci«, ki so jo razširili tudi na otroke iz vrtcev in dijake nižjih srednjih šol. Za nastop pred mikrofonom se je prijavilo 280 malih pevcev, na zaključni prireditvi pa jih je nastopilo 79. Prireditev je imela velik odmev med osnovnošolsko mladino in spodbudila prireditelje, da bodo tudi v prihodnje vzbujali pri otrocih veselje do petja in ljubezen do naše slovenske ljudske pesmi.

Lev N. Tolstoj

Ilustr. Vesna Benedetič

MEDVED IN KMET

Dva kmeta sta odšla skupaj na lov in odkrila brlog. Prvi kmet je zlezel noter in kmalu zakričal:

»Pridi sèm, medveda sem ujel!«

»Zvleci ga ven!«

»Ko ga pa ne morem!«

»Pa pridi sam ven!«

»Ko me pa ne pusti, požreti me hoče!«

ODKOD SI, PESEM, TI DOMA

Letimo nad ravnikom, nad tistimi kraji, ki nimajo zim ali poletij, saj so vedno približno enako oddaljeni od Sonca. Vsi ti kraji imajo tropsko podnebje z obilnimi padavinami in visokimi temperaturami.

Vroče in soporno vreme nas spremlja skozi celo pot in k sreči smo se predčasno izognili nevarnemu vrtincu, ki mu pravijo tajfun. Kje bomo tokrat pristali? Aha! Na tistih pikicah v morju, ki ležijo med Indokino in Avstralijo. Nagel in vrtoglav spust in že smo na enim izmed tisočih otokov Indonezije, na otoku Java ali

DJAWA

Otok je nepopisno lep. Površje je gorato in poraslo z vedno zelenim tropskim gozdom. Na poljih, ki so obdelana v obliki teras, uspeva riž, kavčukovec, maniok, kava in opojne dišave. Nekoliko manj privlačni so delujoči ognjeniki, ki se visoko dvigajo nam nami.

Pod veliko kokosovo palmo okrog deda se je zbrala gruča otrok, zato da bi še enkrat poslušala pravljico, ki se navadno konča s tole pesmico:

MAN PAMAN GOEJANG DJARANJ

Man pa - man goe - jang_ dja - ran, Ngri-koe ware
won - ten po - poh . be - roek kè -
li, Po - poh goem bal loe - rih _ ke - pioer, Koe -
là loe - roe se - ki - sock bo - ten ke - te - moe.

Moj očka je hlevar

Pri reki je očka konje čohal.
Mar si očka videl ti
kokosov oreh ali rute plavati?
Rute so iz dragocenega blaga
in bistra voda jih je odnesla.
Že celo jutro sem za njimi gledal,
z brega gladino opazoval,
pa jih nikjer več ni.
Mar si jih videl ti?

NAHRBTNIK NA RAMO!

Ob zaključku šolskega leta se Katja in Erik udeležita poučne ekskurzije v botanični vrt Carsiana. S sošolci in v spremstvu učiteljice se odpeljeta z avtobusom št. 46 s trga Oberdank v Zgonik. Pred vhodom v botanični vrt jih že čaka vodič, ki jim bo razkazal in obrazložil lepote in zanimivosti Carsiane.

Vodič priporoča učencem, naj pazljivo opazujejo rastline, saj je večina le-teh prav spomladji v cvetju.

Napotijo se po ozki stezi skozi značilen kraški gozd. Tu rastejo zlasti črn in bel gaber, mali jesen ter hrast. Za podrast so pa značilni brin, ruj in glog.

»Glogov grm raste tudi za našo hišo,« reče Katja. »Kako lepi so gloovi beli cvetovi! Moja babica mi je večkrat pripovedovala, da je zdravilna rastlina.«

Vodič jim pokaže pot do melišča.

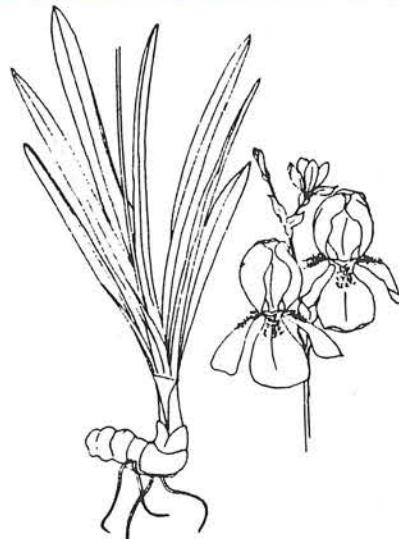
»Rastlinstvo melišč sva si s Katjo že ogledala v dolini Glinščice, ko sva jo jeseni obiskala,« se spomni Erik.

Vodič še doda, da so na meliščih zelo težki pogoji za rastje. Zato uspevajo tu le tiste rastlinske vrste, ki so se temu skromnemu okolju prilagodile.

Pot nadaljujejo do območja, ki prikazuje kraško gmajno. Spomladno cvetenje se tu ponaša s čudovitimi barvami nekaterih izredno lepih vrst.

»Ilirsko peruniko že poznamo in tudi skalnega glavinca smo že večkrat srečali, ko smo se sprehajali po kraških gmajnah v okolici Trsta.«

Komaj zapustijo kraško območje, že se pred njimi raztezajo mediterransko-ilirske stene. Ta del botaničnega vrta prikazuje rastje, ki uspeva

IRIS ILLYRICA Tommasini
ilirska perunika

na skalovju ob strmi tržaški obali. Za to rastlinsko združbo je značilen istrski glavinec in še mnoge druge vrste, ki so izredno lepe in zanimive.

»Ko smo lansko poletje hodili po Rilkejevi stezi pri Devinu, smo na skalovju večkrat občudovali nežno rožnat cvet istrskega glavinka.«

Vodič jih pripelje do področja, ki je na Krasu zelo redko.«

»Kot je znano, je Kras zaradi močno propustnih tal skoro povsem brez površinskih voda. Da smo lahko v vrtu prikazali tudi vrste rastlin, ki rastejo ob vodi, smo morali urediti razne kadi. V kadi smo namestili rastline, ki smo jih nabrali v edinih dveh kraških jezerih našega področja: v Doberdobskem in Moščeniškem jezeru.«

Otroci bi se radi ob vodi igrali, toda vodič jim že pripoveduje, kaj

CENTAUREA RUPESTRIS L.
skalni glavinec

bodo videli na območju, ki prikazuje visoke kraške planote.

Nazadnje si v botaničnem vrtu ogledajo še značilno kraško dolino in kraško brezno.

Učenci so po obisku botaničnega vrta nekoliko utrujeni, toda zadovoljni, ker so v majhnem prostoru lahko

CENTAUREA KARTSCHIANA Scop.
istrski glavinec

opazovali najrazličnejše rastlinske združbe, ki uspevajo na različnih in tudi oddaljenih krajih Krasa. Pred odhodom si nekateri učenci kupijo zanimivo knjigo »Carsiana«.

Ko Erik vidi naslovno stran knjige, sklene, da si bo vrt ogledal tudi jeseni, ko bo gozd v tisočerih barvah.

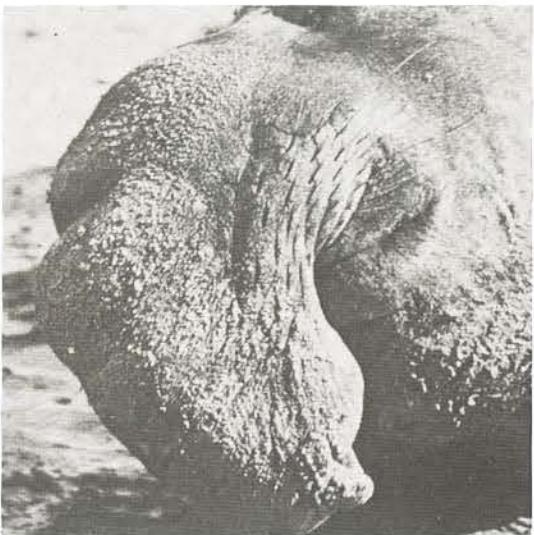
**POJDITE V NARAVO!
OPAZUJTE, SLIKAJTE
IN OPIŠITE KAR STE
VIDELI! SPISE BO
OBJAVIL GALEB!**

NOS JE Nos

Kaj najprej opazite, ko koga pogledate? Oči? Lase? Nos? No, človeški nosovi so res različni, še večje razlike pa lahko vidimo pri živalih — pri katerih so nosovi najrazličnejših oblik, velikosti in barv.

Nekatere živali imajo dolge rilce, druge imajo tako majhne nosove, da jih komaj opazimo. Mnogi nosovi pri živalih se nam zdijo čudni, smešni, celo grdi in vendar vsak nos natančno ustrezja potrebam svojega lastnika.

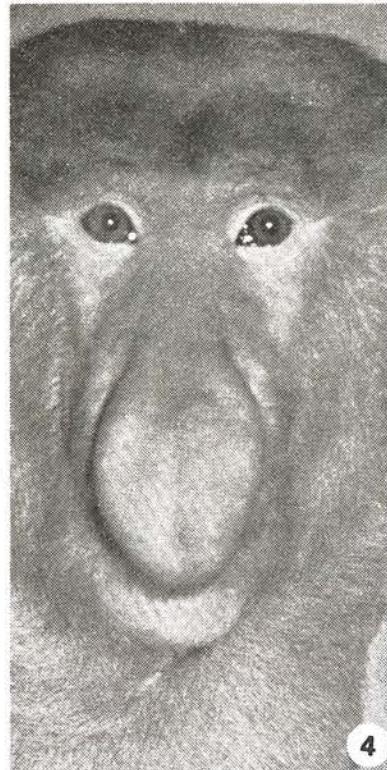
1. Morski slon na primer uporablja svoj dolg, vrečast nos za rjovenje. Nos napihne z zrakom, nato pa ta zrak spusti. Močan zvok opozori druge samce, naj si nikar ne drznejo priti na njegovo področje in naj puste njegove samice pri miru.

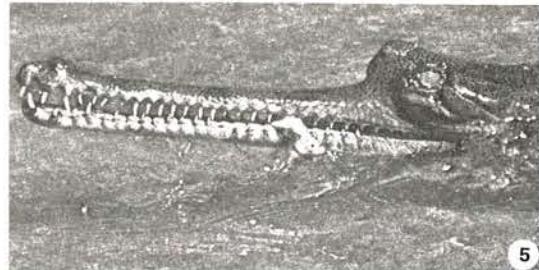
2

3

4

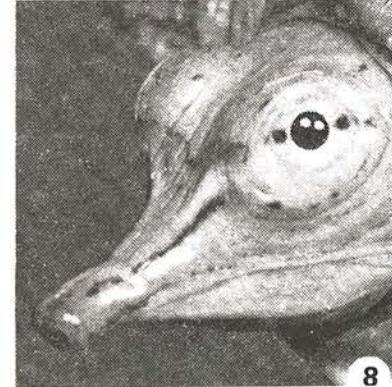
5

6

7

8

2. Ravna plošča na koncu prašičjega nosu rije, potiska in privzdiguje zemljo, medtem ko svinja išče hrano.

3. Jež je vse. S svojim ozkim smrčkom stiska po votlinah in razpokah in išče razne žuželke, kače, jajca in drugo.

4. Vrsta opic, kakršno vidite na sliki, ima nos, ki je na moč podoben hruški. In čim lepši je ta nos, tem raje bodo imele samice samca.

5. Gaviali (vrsta krokodilov) imajo nosnice čisto na koncu svojega dolgega gobca. Tako lahko dihajo, medtem ko pod vodo čakajo na svoj plen.

6. S pomočjo nosnic pod svojim rogom lahko nosorog zavaha nevarnost.

7. Kljub temu, da ima dokaj velik nos, avstralske koale nimajo dobro razvitega vonja.

8. Dolg nos omogoča neki vrsti želv dihati med plavanjem.

OČKOV ROJSTNI DAN

»Še tri tedne je do očkovega rojstnega dne,« je Špela opoznila Matico. »Le kaj naj mu podariva?«

»Saj res, skoraj bi bil pozabil, dobro, da si me spomnila,« se je udaril po čelu Matic.

»Ne sme biti kaj velikega in dragega, očka ve, da nimava denarja, zato naj bo darilo skromno, pa vseeno lepo. Kaj če bi mu podarila kar rože?«

»In to kaktus, kot ga je za mamicin rojstni dan kupila sosed. Očka jo je potem še dolgo časa zbadal, da soseda že ve, zakaj ji ga je kupila,« se je zasmejal Matic.

»Pustiva to, mogoče kaktus res ni bil najprimernejše darilo,« je dejala Špela, »toda mamica se ga je vseeno razveselila, kot se razveseli vsakih rož.«

»Ti, veš kaj, sem se že spomnil, nekje sem prebral, da je knjiga najlepše darilo.«

»To pa ni slaba misel,« se je razveselila Špela, »še nikoli mu nisva kupila knjige in očka je bo gotovo vesel!«

Tisti dan je bil čudovit. Mamica je okrasila mizo in nanjo nanosila dobro, Matic in Špela pa sta ji pomagala. Ko je bilo vse pripravljeno, so vsi trije nestrpno pričakovali očka. Komaj pa so se vrata odprla, se je že oglasila slavnostna pesem. Očka jih je presenečeno vprašal:

»Kaj pa naj vse to pomeni?«

»Vse najboljše, vse najboljše za tvoj rojstni dan,« so mu pričeli čestitati drug čez drugega in mu planili v objem.

In potem so prišla na vrsto darila. Mamica mu je podarila svetlo modro kravato in čudovite gumbe za srajco. Špela mu je dala šopek rdečih vrtnic in ga še enkrat močno cmoknila na lice, Matic pa se je namuznil in mu izročil v bel papir zavito knjigo. Očka je pričel počasi odvijati da-

rilo. Ko ga je odvil, se je razveselil, potem pa glasno prebral: »Knjiga o lepem vedenju.«

»Tristo kosmatih peklenščkov,« je hudomušno zaroban til, »ta je pa dobra, knjigo o lepem vedenju sta mi kupila. Pa pri mojih letih, kdo bi si mislil!?«

»Dobro sta izbrala,« se je te-

daj zasmejala tudi mamica, »saj dokler preklinjaš, jo še vedno potrebuješ.«

»A res misliš, tristo kosmatih...« ji je hotel odgovoriti, toda ustavil se je na pol poti. Še enkrat je pogledal naslov, se na ves glas zasmejal in prijazno objel svoja mala nagajivca.

ARHITEKTURA

Kaj je pravzaprav arhitektura, oziroma kako lahko opredelimo področje arhitekture ali oblikovanja na sploh?

Razložili bi kar s primerom.

Naročnik nastopi: Rad bi si zgradil novo hišo. Ne vem pa v kakšnem slogu. Hiša ne sme presegati 90 kvadratnih metrov. Primerna mora biti za bivanje štiričlanske družine in prilagojena željam in potrebam stanovalcev.

Teren je ravno področje.

Arhitekt: si misli — če dobro plančaš, ti narišem tudi ptičke na dimniku! Najti moram način, da lahko rešim naročnikovo potrebo s ponudbo različnih variant, podobnih, a različnih načrtov ene in iste hiše.

Ta gradbeni problem ali motiv, če ga lahko tako imenujemo, ki se pojavlja v tej zgodbi, bi lahko bil katerikoli drugi motiv (lahko hiša, stol, miza). Načelo, po katerem mora arhitekt graditi svoj načrt ali variante načrta, je vedno isto.

V arhitekturi sta odločilna delujoča elementa VOTLI PROSTOR in zgrajena LUPINA, ki ga obdaja. NAJNAVADNEJŠA HIŠA je štiristrana in njeni štiri strani so že od nekdaj predstavljale in simbolizirale štiri strani neba. Tla predstavljajo zemljo in streha simbolizira nebo ali zavetje nad nami.

Arhitektura je v bistvu oblikovanje votlega prostora, ki ima vsakdanjo uporabno funkcijo: torej ustvariti streho in zavarovan prostor za človekove vsakdanje potrebe, za stanovanje, zabavo, delo, promet itd.

VOTLI PROSTOR nujno potrebuje neko LUPINO, ki prostor zajame in omeji, zato ima vsaka arhitektura, tako kot posoda, dve polji: zunanje in notranje. To dvojno značilnost lahko opazujemo pri najrazličnejših zgradbah: pri piramidah, gotskih cerkvah ali modernih železobetonskih nebottičnikih. Pri vseh teh pa je osrednjega pomena KONSTRUKCIJA, in sicer kako je pravzaprav zgrajen SKELET-OKOSTJE, ki omogoča, da še tako visoke stene lahko neomajno stojijo pokonci.

Arhitekt se ne ukvarja samo z načrtovanjem zgradb, temveč tudi z oblikovanjem najrazličnejših predmetov: od stolov, luči, omar in krožni-

kov. In tudi to področje je v tesni povezavi s časom oziroma je podvrženo spremenjanju, točneje MODI. Taka spremenjanja pa se dajo še najbolj zaslediti v velikih mestih, kot so London, Rim, New York, Paris itd.

Pred približno 10 leti so številni francoski izdelki postali nezanimivi, zaradi česar so le s težavo šli v prodajo. Francozi so se zavedali, da je treba temeljito spremeniti odnos do oblikovanja, in vlada je namenila velika sredstva za spodbudo in razvoj te dejavnosti. Tedanji predsednik Pompidou je zaupal prenova opreme v Elizejski palači nekemu znanemu oblikovalcu. Pompidou je sledil Mitterrand, ki je k temu delu pritegnil najboljše sodobne ustvarjalce. Tudi minister za kulturo Lang je priredil vrsto oblikovalskih natečajev. Uresničevati so se začeli veliki državni projekti po novih načelih z združevanjem najsodobnejše tehnologije. Prvi tak primer je Pompidoujev center. Prenovo Gare d'Orsay v muzej 19. stoletja pa so zaupali italijanski arhitektki Gaji Aulenti. Najomenimo še francoskega arhitekta Le Corbusierja — imenujemo ga še danes za mojstra FORME 20. stoletja. Bil je umetnik, slikar, kipar in genialen arhitekt.

Ta francoski razvoj, ki smo ga navedli kot primer, je vsekakor značilen za vrsto drugih držav in označuje obdobje osemdesetih let. Zato pravimo, da je OBLIKOVANJE postal stvar državnih politikov in institucij.

OBLIKUJMO PROSTOR PRIPRAVIMO MAKETO

V razredu poskusite izdelati mesno četrt ali vasico v zmanjšanem merilu. Takemu prikazu pravimo — maketa.

1. Doma zbirajte razne škatlice iz kartona (embalaže od zobne pa-

ste, zdravil, kozmetike...) in jih prinesite v šolo.

2. Škatlice prebarvajte in jih preoblikujte v hiše, stolnice, trgovine, stojnice in vozila.
3. Vse razvrstite na peskovnik ali večji list, na katerem ste označili ulice, križišča, trge in zelenice.

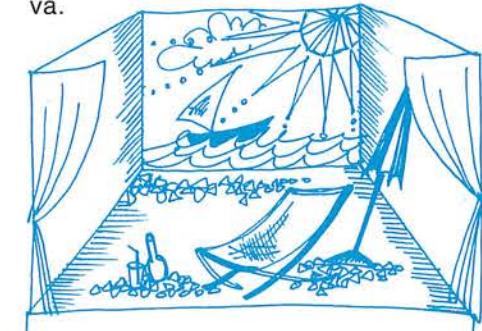
Sedaj se lahko igrate. Kdo bo urejal promet? Kje stanuješ? Kako prideš do šole?

So vam gledališke ali lutkovne predstave všeč? Skupaj pripravimo gledališko sceno!

1. Priskrbite si veliko škatlo iz kartona, nekaj manjših škatel, trše papirje, koščke blaga, skratka odpadni material.
2. V veliki prebarvani škatli uredite sceno. Vanjo postavite prebarvano, nalepljeno ali izstriženo opremo.

Prizorišče je pripravljeno. Tišina, prosim! Začenja se lutkovna predstava.

Svojevrstna pravljica

Čeprav se poletje nezadržno bliža, čeprav nas toplota razganja, čeprav se potimo, bo nemara prav, da opozorimo na delo, ki bi sodilo v branje zimskega časa. A **ZIMSKA PRAVLJICA** (izšla je pri naši Založbi tržaškega tiska) je prav gotovo nekaj posebnega in svojevrstnega. Prvič: pripovedovala jo je **Mjuta Povasnica**, sto let stara ženica, bivajoča v vasi, ki stoji ob vnožju hriba v krajih, kjer se Slovenci stikajo s Furlani. Drugič: knjiga, ki je pred nami, sodi v novo knjižno zbirko Flores. Ta bo postala stičišče mnogih ljudstev in narodnosti in bo ponudila najboljše pravljice iz kulturnih zakladnic tistih narodov, ki so zaradi svoje neštevilnosti manj znani: Furlani, Slovenci, Ladinci, Okcitanci, Sardinci... Vsaka teh kultur je temelj kulture človeštva. Zakaj se ne bi tudi mi poglobili v ta pisani svet malih jezikov in spoznali bogastvo, ki krepi male narode, kakršen je tudi naš slovenski?

Nekega žalostnega dne pa se nebo zmrači. Začelo je pihati. Ptičke se prestrašijo in zbežijo daleč daleč:

— Joj prejoi! Pomagajte! Bežimo, *Strašni Veter* prihaja, vse nas bo pokončal.

In pojavi se še *Črni Oblak*. Z drevesnih vej se utrinjajo listi, zdaj eden zdaj drugi, na desetine in desetine, po sto in sto. Zakrožijo po zraku, potem padejo mrtvi na tla.

Kakšna groza. Tak čas je, da je sonce le še čisto medlo, bledo in hladno. Nič ni ostalo več od prejšnjega sijaja, nič več ne more greti doline. Sonce je že staro in bolno in se trudno pogreza za deveto goro:

— Zbogom! Kri mi odteka, smrt se mi bliža. Zdaj bo treba na pot...

JUNAKI SMO TAKI

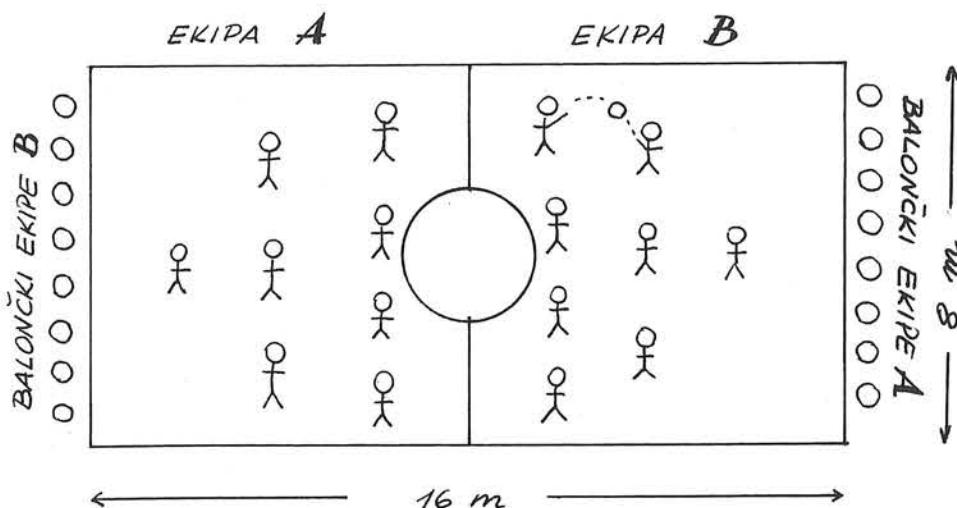

V lanskem šolskem letu smo učenci in učenke OŠ Pesek tekmovali na državnem natečaju »Inventa il tuo sport«. Izmislili smo si morali izvirni šport z vsemi pravili. Zasedli smo 6 mesto v Italiji. Organizatorji so nas obdarili s kolajnami in majicami,

pravila našega športa pa bodo natisnjena celo v brošuri, ki jo bodo priložnostno izdali.

IGRA: »8 - 8«

Pripomočki: obroč, žoga, balončki.

Pravila igre:

Igrisča naj bo dolgo 16 m, široko 8 m. Tekmujeta 2 ekipi, ki sta sestavljeni iz 8 igralcev.

Na sredini igrišča je obroč. Igralci ekipi A si podajajo žogo. Položiti jo morajo v obroč in teči proti balončkom, ki so na koncu nasprotnega igrišča. Ekipa B mora braniti, da žoga ne pride v obroč in preprečiti nasprotniku, da razpoči balonček. Kdor

položi žogo v obroč, dobi 1 točko, kdor razpoči balonček še dodatno točko.

Tekma traja 2 polčasa po 16 minut. Med prvim in drugim polčasom je premor 8 minut.

Zmaga ekipa, ki doseže največ točk.

Danijel, Roberto, Andrej
Barbara, Marko, Silvija
3. in 4. r. OŠ PESEK

KO BOM VELIK

Že dalj časa tega sem mislil, da bom postal vinogradnik. Za ta poklic sem se odločil, ker mi je zelo všeč. Že majhen sem pomagal stricu Ediju, očetu in dedu pri delu v vinogradu in v kleti.

Skušal bom vzgojiti trte iz pečk in jih gojil do sadik, potem jih bom presadil in skušal sam zdraviti, okopavati, obrezovati in prevezovati. Ko bo grozdje zrelo, ga bomo v veliki družbi trgali, zmleli in sprešali. Analiziral bom mošt, meril sladkor, pozimi pa vino pretakal in ga potem ustekleničil. S svojim vinom bom tudi tekmoval na raznih razstavah.

Ko bom velik, si bom tudi kupil mehansko oralo in oral med trtami, zabijal kole, odstranjeval kamenje in delal nove vinograde.

Poleg vinograda bom imel še živali, konja, koze, kravo, prašiča in na dvorišču kočki, purane, race in gosi. Našo ogrado bom spremenil v vinograd, blizu pa pustil tudi pašnik za konja, koze in kravo. Prašiče bom imel v hlevu. Ker imamo doma preveliko prostora, bom kupil še nekaj ograd in jih predelal v vinograde.

Vse to bom delal z veseljem, še prej pa bom moral študirati, kajti brez študija in dela ni jela.

Goran Obad
4. r. OŠ »1. maj 1945«
ZGONIK

Težko se zdaj odločam, kaj bi rada postala, ko bom velika, saj mi je všeč veliko poklicev, čeprav jih dobro ne poznam. Postala bi rada arhitekt, ker rada ustvarjam lepe oblike in rada rišem. Všeč mi je tudi poklic časnikarja, ker me zanima, kaj se

dogaja po svetu in okoli mene in svoja opazovanja rada sporocam drugim. Tudi poklic zvezdosalca me zanima. Rada bi odkrila nove planete in osončja, rada bi vedela, kaj vse se skriva za tem našim soncem. Zelo všeč mi je delo hostesse, ker rada potujem, pa rada pomagam ljudem in jih zabavam.

Veliko poklicev je, a morala bom izbrati enega. Zelo sem vesela, da se mi ni treba že sedaj odločiti in imam še polnih devet let za odločitev.

Nina Taha
4. r. OŠ »1. maj 1945«
ZGONIK

Včasih nas starši sprašujejo, kaj bi radi postali, ko bomo veliki. Jaz se še nisem odločila, zato je mama odločila za nas: eden bo zdravnik, eden odvetnik, eden časnikar, eden pa politik.

Zdravnik bo nadaljeval poklic očeta. Mama je študirala pravo, a ga ni dokončala, zato pravi, da je odvetnik v družini zelo potreben. Časnikar bo lepo in dobro pisal in poročal o veselih družinskih članih, politik pri tako veliki družini pa pride vedno prav.

Mogoče da si bom izbrala čisto nekaj drugega in bom po poklicu kmetica, optičarka, učiteljica, ali kaj vem kaj. Samo to je gotovo, da me čakajo še dolga leta učenja.

Barbara Antonini
4. r. OŠ »1. maj 1945«
ZGONIK

MOJA VAS

Moja vas je Devinščina, kjer tudi stanujem. Tam živi tudi moja teta. Devinščina je

zelo majhna vas, vendar je v nedeljah vse polno ljudi, ki prihajajo iz mesta.

Danijel Piciulin
5. r. OŠ »1. maj 1945«
ZGONIK

Živim v Saležu. V vasi je več kot sto hiš. Okoli vasi je mnogo gričev, na katerih spomladi obdelujejo njive. Jeseni se vse ograje pobarvajo v rdeče, ker rdi ruj. Pozimi je v vasi vse mrtvo.

V vasi sta dve trgovini, v katerih kupujemo živila in kruh. Pri nas je običajno zelo veselo, ker vsi radi delamo in se veselimo, saj je pri nas veliko veselja.

Katja Milič
5. r. OŠ »1. maj 1945«
ZGONIK

Moja vas se imenuje Repnič. V vasi je lepo. Ob nedeljah je še lepše, ker pride v vas mnogo ljudi. Mnogi v vasi so kmetje. Zvečer se v vasi zbirajo in pojego. To mi je najbolj všeč. Imam rada svojo vas.

Katja Ravbar
5. r. OŠ »1. maj 1945«
ZGONIK

Samatorca je majhna kraška vasica. V vasi je gostilna. Je tudi čebelar in ta je moj oče. V Samatorci je malo hiš in samo pri eni imajo še krave. Tam živi moja teta. V Samatorci so dobri ljudje. Jaz vse spoštujem, dobre in slabe.

David Sardo
5. r. OŠ »1. maj 1945«
ZGONIK

KRAS

Kras je naša domovina. Na Krasu je veliko apnence. Jeseni je lepo, ker je vse rdeče od ruja, ki spreminja barve od temno rdeče v rumeno.

Živeti na Krasu je lepo, ker je tu dosti zelenja.

Irena Briščak
5. r. OŠ »1. maj 1945«
ZGONIK

MOJA OGRADA

Moja ograda se imenuje Pavli vrh. Tam je gozdček, zraven travnik, na travniku pa hišica iz lesa. Do hišice pripelje gozdna pot. V naši hišici prebivajo tudi polhi. Zanje je ded naredil majhno hišico.

V ogradi se zberemo ob nedeljah in običajno ob praznikih. Zakurimo ogenj in pe-

čemo meso na odprttem. Zelo rad sem v ogradi in rad prebijem proste urice na travniku.

Matija Spinazzola
5. r. OŠ »1. maj 1945«
ZGONIK

MOJ BRAT

Moj brat je zelo nagajiv. Imenuje se Matija. Hodi v tretji razred, ki ga je moral ponavljati. Včasih se kregava, ker je brat zelo neroden. Mama pravi, da se bo morda prihodnje leto poboljšal. Upam, da bo tako in tedaj bom zelo vesela.

Erika Stanič
5. r. OŠ »1. maj 1945«
ZGONIK

MOJA MUCA

Imam muca, ki se imenuje Rascar. Zjutraj, kadar vstanem, mu odprem okno, da priteče v kuhinjo, kjer mu dam hrano. Potem se z njim igram. Kadar me ni doma, je muc žalosten in skoči na stolico, kjer zaspí. Potem ko mu mama da jesti, gre spet na stol in drema in čaka, da se vrne iz šole. Tedaj mi priteče nasproti. Kadar gledam televizijo, Rascar skoči k meni v naročje, in spet je pri meni, ko pišem naloge. Zvezčer mu jaz dajem hrano in ga potem nesem iz hiše. Spravim se v posteljo in sanjam o svojem mucu.

Katrin Rebula
5. r. OŠ »1. maj 1945«
ZGONIK

ŠKOLJKA

Na katedru imamo lepo, belo školjko. Prinesel jo je nakdo iz daljnih krajev. Če položimo školjko na uho, zaslišimo valovanje morja.

Paziti moramo, da školjke ne razbijemo, ker potlej ne bi več slišali valovanja morja.

Petra Šegina
5. r. OŠ »1. maj 1945«
ZGONIK

POMLAD

Ju-hu-hu,
pomlad je že tu,
rožice cveto,
ptički pojo.

Jaz po travniku skačem,
tečem domov,
ker sem že lačen.

Peter Corbatti
4. r. OŠ »A. Gradnik«
REPENTABOR

TJAŽ KOMENTATOR

»Ne, ne, to ni laž!«
zatrjuje Tjaž.
kar poglejte — v Stopu piše:
ŠPORT BO KOMENTIRAL TJAŽ
roko-nogomet
in vmes še kak polet...

S stola: SKOOOK!
Pod mizo: GOOL!
Potlej: pok, pok, pok...
mamici je bilo dovolj.

V solzicah je utonil komentar.
Toda poslušalci: Kaj vam mar?
Komentator Tjaž
se že smeji...
»KRATKA PREKINITEV«, pravi,
»se na televiziji zgodi.«

JAKEC ZASPAČEK

Mama ga kliče,
on trdno še spi;
ga pride pogledat,
a njemu se nič ne mudri.

Ker pozna je ura,
ga vrže s postelje,
on se prestraši,
saj je še sredi nedelje.

Ko pride v šolo
in za mizo sede,
se mu v glavi še vedno blede.

Učitelj ga gleda,
z glavo pokima,
Jakca pa to prav nič ne zanima.

Martin Guštin
4. r. OŠ »A. Gradnik«
REPENTABOR

RAZGOVOR S CVETLIČARKO

Šli smo v cvetličarno in zastavili cvetličarki nekaj vprašanj.

Zakaj ste se odločili za to delo?
Imam pač opraviti s cvetlicami, ki so mi zelo všeč.

Koliko časa že opravljate to delo?
Že moji starši so bili cvetličarji. Tukaj sem že dvajset let.

Odkod prihajajo cvetlice, ki jih prodajate?
Največ jih dobim iz Imperie v Liguriji.
Kolikokrat tedensko jih dobite?

Navadno trikrat tedensko. Če pa vse prodam, moram naročiti druge.

Kaj vam pomenijo cvetice?
Vedno me razveseljujejo, ker izražajo prijaznost.

Ste prodali mnogo mimoza za 8. marec?
Da, letos so kupovali mnogo mimoza.
Katere cvetice so primerne za poroko?
Ob taki priložnosti lahko podarimo najrazličnejše cvetice, ker so vse primerne.

Kako bi se počutili, če bi vam podarili šop rdečih vrtnic?
Bila bi zelo zadovoljna in ganjena.

Katere cvetice vam najbolj ugajajo in zakaj?

Rdeče vrtnice, ker so izredno lepe in popolne.

Kako se počutite, ko pripravljate šop cvetic za praznovanje, in kako, kadar pripravljate venec?

To je pač moje delo, raje pa pripravljam šope cvetic za veselo praznovanje.

Ob kakšni priložnosti lahko podarimo cvetice?

Cvetice so primerno darilo za vsako priložnost.

Corinna Candian, Manuele Bressan, Mitja Bizjak, Dario Košuta, Eleonora Spacial, Nastja Milič, Ivana Flego, Christian Kranjec, Sergio Fabris

4. r. OŠ »K. Širok«
DONADONI

PRI DOMAČIH V ROCOLU

Pred nekaj dnevi nam je učiteljica povедala, da bi šli na obisk k trem družinam, ki stanujejo v Rocolu. Tam nam bodo pripravovali, kakšno je bilo življenje pred leti. Učenci iz tretjega in četrtega razreda smo potem tudi šli na obisk.

Pri prvi družini nam je gospod Severi mnogo povedal. V nekaterih pogledih je bilo življenje nekoč boljše, v drugih pa slabše, a bilo je pošteno. Hodil je v Ciril Metodovo šolo na Akvedotu, nato v šolo v ulici Donadoni, kasneje pa v šolo v ulici Gambini. To so bile navadne šole do osmega razreda. Ženske iz okolice so bile perice, moški pa kmetje, ali pa so delali v mestu. Gospod Severi je bil vrtnar. Vsako delo pa je težko. Ročno so obdelovali zemljo. Pod lopo smo opazili vodnjak in kamnito korito, v katerem so prali zelenjavno. Vrtnarstvo je bilo v Rocolu zelo razvito. Gnoj so kupovali v hlevih v mestu, kjer so imeli konje. Gospod Severi je vsak dan peljal zelenjavo na trg. Med potjo so se mu pridruževali še drugi, ki niso imeli konja in voza in bi zato moralni v mesto peš. Doma so imeli tudi do štiri delavce.

Povedal nam je še, da so v sterih časih tudi gasilske vozove vlekli s konji. Takrat ni bilo dosti bolezni, le po prvi svetovni vojni je razsajala huda gripa in umrl je mnogo ljudi.

Potem smo šli k drugi družini, ki stanuje v bližini prve. Tam nam je pripravovala gospa. V nekdanjih časih je sama likala in prala, mož pa je bil kamnosek, kakor njen oče. V Rocolu je bilo največ zidarjev in otroci so običajno nadaljevali poklic staršev. Pet let je hodila v šolo v Ricmanje. Za

malico je imela kruh, mnogokrat pa prav nič. Po poroki je prišla v Rocol.

Na koncu smo obiskali družino Cunja. Gospod nam je povedal, da je njegova mama prodajala zelenjavo najprej na trgu Garibaldi, potem na trgu Perugino. V mesto se je peljala na vozu gospoda Severija. Zalivali so z vodo, ki so jo zajemali v potoku in jo po gredicah nosili z zalivalniki. Gospod Cunja je dve leti obiskoval Ciril Metodovo šolo pri Sv. Jakobu. V šolo so hodili peš v skupinah. V razredu je bilo dosti otrok. Za malico je imel kruh z marmelado.

Pod njihovo hišo teče železniška proga, ki so jo zgradili leta 1904 za potniški in tovorni promet. Za tovorni promet jo uporabljajo še danes. Gospod Cunja se še spominja, da so kopali kamenje za gradnjo zidov pod današnjo vilo Revoltella. Ob železnici teče potok, v katerem so perice prale perilo za mestne družine. Pokazali so nam tudi nekatere slike.

Corinna Candian
4. r. OŠ »K. Širok«
DONADONI

VEVERICA IN TRAVA

V gozdu je živila majhna veverica. Bila je lepa, ljubka in prijazna. Nekoč se je v gozdu izgubila in ni našla več poti. Vprašala je travico: »Ali veš, kje je pot do mojega doma?« Travica ji je odgovorila: »Ne vem, ampak mislim, da do tvojega doma vodi ta pot.« Veverica je prikimala. »Pojdi ravno do tistega mlina,« je rekla travica, »potem obrni na desno in pojdi ravno naprej, dokler ne boš našla svoje hišice. Veverica je ubogala travico in res našla svoj dom.

Jernej Ciuch
3. r. OŠ »F. Venturini«
BOLJUNEC

MAČKA IN MIŠKA

Nekoč je živila mačka, ki je zelo rada šivala in popravljala razne igrače. Otroci so ji prinašali razbite in raztrgane igrače, ki jih je mačka popravljala.

Nekega dne je mačko obiskala Metka in prinesla mački v popravilo svojo punčko, ki je imela polomljeno roko. »Ta punčka je moja najljubša igrača,« je rekla Metka mački. »Lepo prosim, če mi jo popraviš.« Mačka je punčko sprejela, a bila je zelo utrujena in je kmalu zaspala.

Tedaj je prišla poredna miška in ukradla mački igračke in Metkino punčko.

Ko je Metka prišla k mački po svojo punčku, je mačka še spala. »Dober dan, mačka,« je rekla Metka, »prišla sem po

Izteka se tudi šolsko leto 1989-90. Še nekaj dni in po večmesečnem trudu, delu in učenju boste uživali prostost, zaslužene počitnice.

Prepričan sem, da se vsi že veselijo lepih poletnih dni ob morju, na taborjenjih, v planinah, ali kje na daljšem potovanju s starši. Veseli počitnice vam želim! Naužite se sonca, svežega zraka, lepot narave in obogatite svoj duh z novimi doživetji in izkušnji.

Tudi počitnice so lahko šola za življenje, če boste le znali opazovati, ceniti in se sproščeno poglobiti v dogajanje okrog vas. Nabirali si boste nove izkušnje, nove umske in telesne moći za zahtevnejše delo v novem šolskem letu.

svojo punčko. Rekla si, da jo boš danes popravljeno vrnila.«

Mačka se je prebudila in rekla: »Popravila sem jo in jo vzemi.«

»Ta ni moja punčka,« je žalostno rekla Metka. Mačka pa je presenečeno dejala: »Ah, kje sem pustila twojo punčko, prav gotovo mi jo je vzela poredna miška, ki rada vse pokrade.«

Deklice in dečki so jokali, ker ni bilo več njihovih igrač. Otroci so ostali pri mački in ponoči so se zbudili. Zbudila se je tudi mačka. Vsi so videli miško, ko je kradla igrače. Prijeli so jo in zaprli. Zjutraj so prišli še starši otrok in miški odvzeli vse pokradene igrače in jih odnesli domov. Mačka pa je kaznovala poredno miško in jo zaprla v klet. Tako miška ni nikoli več kradla, otroci pa so vedno prinašali mački svoje igračke v popravilo.

Deborah Rodella
3. r. OŠ »F. Venturini«
BOLJUNEC

ZAJEC IN KRT

Nekoč sta živila zajec in krt. Krt je živel na njivi, zajec pa na travniku. Nekoč se je zajec naveličal živeti sam in je šel s svojega travnika, da bi koga poiskal in z njim živel. Prišel je do njive, kjer je živel krt in ga srečal. Vprašal ga je: »Lahko živim s teboj?« Krt mu je odgovoril pritrđilno. In tako je bilo.

Tudi Galeb bo sedaj nekaj časa počival. Zbiral bo nove moći, da bo čez nekaj mesecev z večjim elanom spet poletel med vas, v upanju, da bodo dokončno odpravljene vse težave in zamude, ki so zavirale njegov letošnji let.

Pozdravljeni, dragi šolarji, naj vam bo lepo v tem počitniškem času! Vsem kličem na svidenje septembra, na ponovno srečanje z Galebom in z Galebovim šolskim dnevnikom. Poleg tega vas čaka še darilo: Bambičev strip v barvah »Kralj Honolulu«, ki ga je v počastitev umetnikove 85-letnice, v ponatisu izdalо Založništvo tržaškega tiska in ga namenilo vsem zvestim naročnikom Galeba.

UREDNIK

Zajec in krt sta morala zjutraj v šolo. Ko sta prišla domov, je zajec vprašal: »Bi se igrala z žogo?« Krt je odgovoril: »Da, igraja se na nogomet.« Igrala sta in tako žive la zadovoljna in srečna.

Peter Glavina
3. r. OŠ »F. Venturini«
BOLJUNEC

HIŠICA IZ VEJ

V Mariboru živila moja babica in dedek, sestrična Lara in bratanec Jernej. Večkrat jih obiščemo. Jaz sem zelo vesela, ko se peljemo v Maribor. Babica in dedek nas vedno nestrpno čakata. Lara in Jernej sta srečna, ker se lahko skupaj igramo.

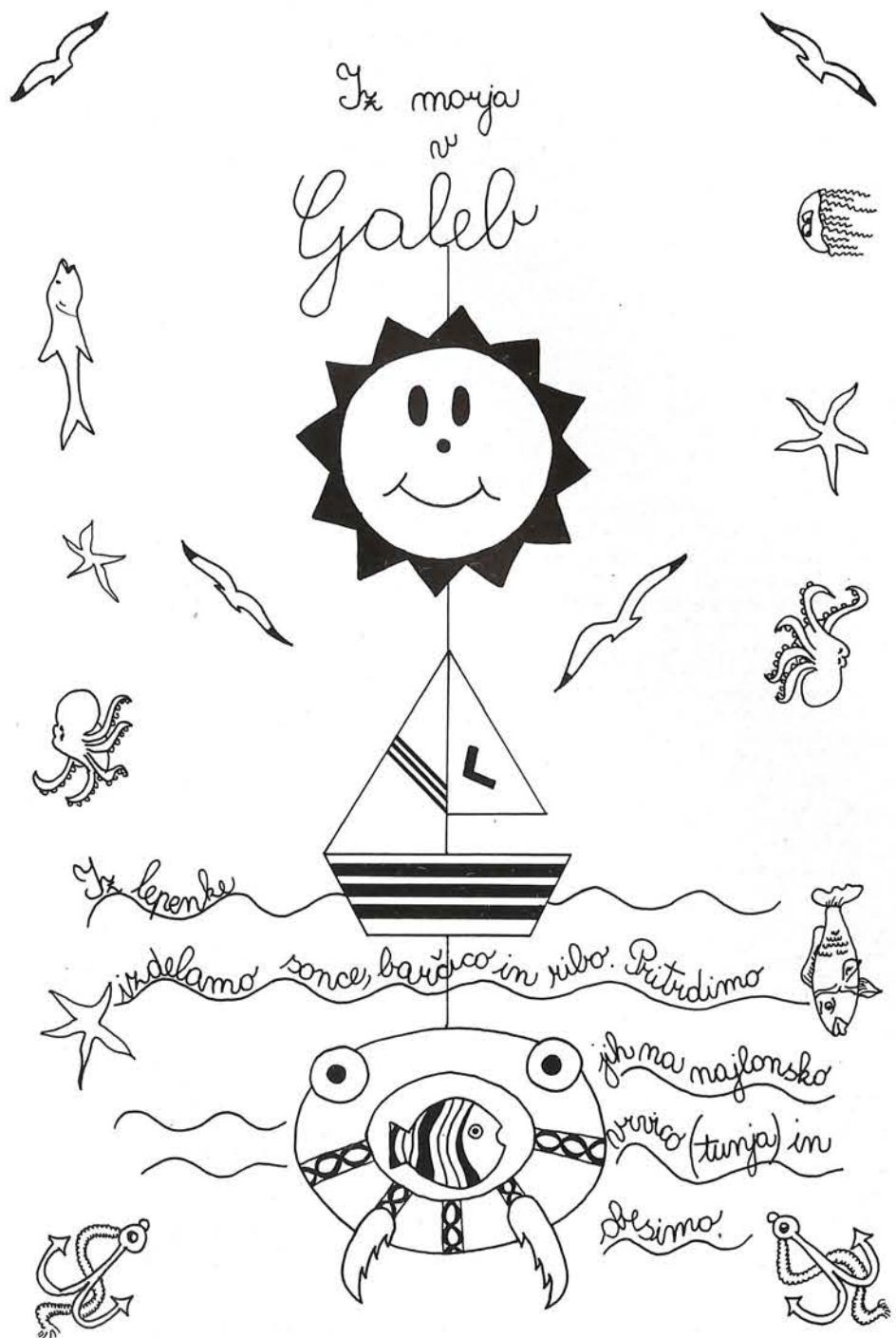
Blizu babičine hiše je gozd. V gozdu je tudi mlaka. Babica pravi, da v njej živi podvodni mož. Mi otroci gremo večkrat k mlaki, ker bi ga radi videli. Še nikoli se ni prikazal. V vodo skačejo samo žabe, ker jih mi preplašimo.

V gozdu smo si zgradili hišico iz vej. Pomagal nam je tudi moj očka. V hišici sedimo in se igramo, včasih jo tudi pomitemo z metlo.

Neki večer je začelo deževati, zato sva jaz in očka pokrila hišico s polivinilom, da se ne bi zmočila.

Ana Tina Petkovšek
2. r. OŠ »J. Ribičić«
SV. JAKOB

VZGOJITELJSKA ŠOLA
Aleksandra, Katja, Matejka, Melita, Nataša

**Rešitve ugank pošljite čimprej na uredništvo Galeba: Lojze Abram,
Ulica G. Amendola 12 - 34134 Trst.**

REŠITVE UGANK IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

KOMBINACIJSKA KRIŽANKA. Enakost - retorta - apostat - ton - ona - OŠ - osar - tisk - Bertok - one - prt - cona - Ir - esejist - NT - dota. *Rešitev* Bocen.

OSMOSMERKA. *Rešitev* = Trinko.

SLIKOVNA KRIŽANKA. Michael - Ariadna - Jordan - no - pik - izotop - Java - mama - icek - ona - Irina - dar - kajak - etika - akt - Lenart - ou - amen - Ross - rast - Asti. *Na sliki* = Micheal Jordan

REŠITVE SO POSLALI: Silvia Carboni, Andrej Grahonja, Barbara Gropajc, Marko Kariš, Roberto Longo, Danjel Capponi, 3. in 4. r. OŠ PESEK. Sara Babuder, David Ciacchi, Damjan Gregori, Katja Raseni, Barbara Cossutta, 5. r. OŠ »P. Trubar« — BAZOVICA. Karin Mezgec, Giulia Sadlowski, Saša Jančar, Zorka Miličevič, Mitja Štefancič, Fjona Mezgec, Danjel Leone, 4. r. OŠ »J. Ribičič« — SV. JAKOB. Patrick Vitrani, Alessandro Gigante, Bojan Živec, Sara Žerjal, David Fonda, Eva Žerjal, 5. r. OŠ BORŠT. Elia Hrovatin, Martina Tonet, Nikola Sperco, Martina Cunja, Sara Bevilacqua, Arin Marchesi, Daša Stanič, Matija Vidmar, Marko Mahnič, Julij Vanello Premru, Mila Štefanovič, Devan Cecchi, Jerneja Rebenak, Eugenio Chiarle, Sara Lo Casto, Luka Kafol, Ivan Mikulus, Anja Starec, Tilen Tavčar, Martina Viviani, Andre Hrovatin, Borko Štefanovič, Janja Del Linz, Ksenija Brecelj, Luana Bretzel, Francesco Viviani, Milena Udovič, Marko Pertot, 1., 2., 3., 4. in 5 r. OŠ »F. S. Finžgar« — BARKOVLJE.

NAGRADE DOBIJO: Zorka Miličevič, 4. r. OŠ »J. Ribičič« — SV. JAKOB. Silvia Carboni, 4. r. OŠ PESEK. Katja Raseni, 5. r. OŠ »P. Trubar« — BAZOVICA. Elia Hrovatin, 1. r. OŠ »F. S. Finžgar« — BARKOVLJE. Alessandro Gigante, 5. r. OŠ BORŠT.

Mesečnik (10 številk) — Izdaja: **Založništvo tržaškega tiska, Trst** — Glavni in odgovorni urednik: **Lojze Abram** — Uredniški odbor: **Marij Čuk, Liana Drašček, Nataša Kalc, Kristina Kovačič, Vera Poljšak, Magda Tavčar, Eleonora Župančič** — Uredništvo: **Ul. G. Amendola 12, 34134 Trst, tel. 415534** — Uprava, fotostavek in ekspedit: **Ul. dei Montecchi 6, 34137 Trst, tel. 7796600, 7796610** — Tisk: **Graphart, Ul. D. Rossetti 14, 34126 Trst, tel. 772151** — Posamezna številka: **2.500 lir, dvojna: 3.000 lir, naročnina: 15.000 lir**

Galeb je registriran na sodišču v Trstu pod št. 158 od 3. maja 1954

Galeb je včlanjen v zvezo periodičnega tiska USPI (Unione Stampa Periodica Italiana)

